

อิทธิพลของสถาบันขงจื้อในมุมมองของสหรัฐอเมริกา

นายสุรจักษ์ จิรปัญญาวัฒน์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE U.S. PERSPECTIVE ON THE INFLUENCE OF THE CONFUCIUS INSTITUTES

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in International Relations

Department of International Relations

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE

Chulalongkorn University

Academic Year 2021

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์	อิทธิพลของสถาบันขงจื้อในมุมมองของสหรัฐอเมริกา
โดย	นายสุรจักษ์ จิรปัญญาวัฒน์
สาขาวิชา	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พิสุทธิ์ บุษบาร์ตัน

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ คุณมาศ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พิสุทธิ์ บุษบาร์ตัน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีวินท์ สุพุทธิกุล)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

6380148724 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEYWORD: Confucius Institutes, Threat Inflation, Neorealism, Perspective, U.S.A.,
Rise of China, China Threat

Surajak Jirapanjawan : THE U.S. PERSPECTIVE ON THE INFLUENCE OF THE
CONFUCIUS INSTITUTES. Advisor: Asst. Prof. Pongphisoot Busbarat, Ph.D.

This independent study examines the U.S. perspective on the influence of the Confucius institute (CI). The purpose of this article is to understand why CI have been portrayed as a threat to the U.S. by American political sector. In the context of emerging China's power, that challenging the U.S. as hegemony and pushed both into the conflict as the strategic competition between them, which caused the U.S. government has been watching warily on the Chinese government activities, especially the activities of CI which operates across the country. As a result, the U.S. government do contain the influence from the CI. Therefore, I will apply a concept of "Threat Inflation" to explain the reactions of the U.S. government on the influence of the CI to understand The U.S. perspective. According to the study, the most important factor which portrays China as a threat is the emerging of China's power to be the peer competitor to U.S. which affected to the perspective of the CI. It might be a threat on the American society. The administrative structure of the CI tied to the Chinese government and the CI prevailed over the American School making the U.S. opinion leaders called out against all activities of the CI nationwide. In particular, the American political sector was trying to inflated the CI as a threat into the public. In order to gain the legitimacy from the public to control the influence of the CI in the United States.

Field of Study: International Relations

Student's Signature .....

Academic Year: 2021

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

การได้สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหนึ่งในความฝันในวัยเด็กของผู้เขียนที่ไม่เคยจางหายไปจากความคิด จากความผิดหวังในวันนั้น ก่อให้เกิดแรงผลักดันและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตัวเอง จนทำให้ผู้เขียนได้เข้ามาเป็นนิสิตรัฐศาสตร์จุฬาฯ และสามารถพิชิตความฝันในวัยเด็กได้สำเร็จในวันนี้ ซึ่งการที่ผู้เขียนได้เขียนสารนิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ถือเป็นเอกสารยืนยันถึงความพยายามและความมุ่งมั่นที่ยาวนานของเด็กผู้ชายคนหนึ่งที่สามารถทำความฝันให้เป็นความจริงได้ในที่สุด ซึ่งความสำเร็จในครั้งนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย ถ้าปราศจากการสนับสนุนและความช่วยเหลือทั้งทางตรงและทางอ้อมจากบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พิสุทธิ์ บุชบาร์ตัน อาจารย์ที่ปรึกษาที่สละเวลาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเขียนสารนิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ นอกจากนี้ต้องขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ คุณมาศ ประธานกรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีวินท์ สุพุทธิกุล กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาช่วยให้คำแนะนำและแนวทางในการปรับแก้ให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำหลักสูตรปริญญารัฐศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทุกท่าน ที่กรุณาช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้แก่ผู้เขียน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเขียนสารนิพนธ์ฉบับนี้ อีกทั้งขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่คอยช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างดียิ่งตลอดการศึกษาในรั้วจามจุรีแห่งนี้ และขอบคุณมิตรภาพที่ดีของเพื่อนร่วมหลักสูตรปริญญารัฐศาสตร์มหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ร่วมแรงร่วมใจกันฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดสองปีการศึกษาที่ผ่านมา

ความสำเร็จในครั้งนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย หากขาดซึ่งกำลังใจและแรงผลักดันจากสมาชิกในครอบครัวของผู้เขียน โดยเฉพาะคุณพ่อไพศาลและคุณแม่จุฑารัตน์ จิรปัญญาวัฒน์ ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตัวผู้เขียนอย่างแรงกล้า ซึ่งถือเป็นกำลังใจสำคัญ ที่ทำให้ผู้เขียนสามารถพิชิตความฝันในวัยเด็กได้สำเร็จ ขอขอบพระคุณจากหัวใจ สุดท้ายขอขอบคุณคุณสุกัญญา ก้าวสัมพันธ์ ภรรยาผู้อยู่เบื้องหลัง ที่คอยสนับสนุนและช่วยเหลือจนทำให้ผู้เขียนประสบความสำเร็จในครั้งนี้

สุรจักษ์ จิรปัญญาวัฒน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
บทนำ.....	1
ทบทวนวรรณกรรม.....	4
แนวคิดและกรอบการวิเคราะห์.....	8
มุมมองต่อภัยคุกคามจากจีน (China Threat).....	9
อิทธิพลของสถาบันขงจื้อในสังคมอเมริกัน.....	15
สถาบันขงจื้อกับการเป็นเครื่องมือของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน.....	15
สถาบันขงจื้อกับการบิดเบือนข้อมูลในการเรียนการสอน.....	17
สถาบันขงจื้อกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง.....	17
สถาบันขงจื้อกับการเป็นเครื่องมือในการโฆษณาชวนเชื่อ.....	19
สถาบันขงจื้อกับกิจกรรมแฝงด้านการข่าวและการจารกรรม.....	20
แนวคิดการป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคามกับอิทธิพลของสถาบันขงจื้อในสังคมอเมริกัน.....	21
บทสรุป.....	26
บรรณานุกรม.....	28
ประวัติผู้เขียน.....	34

บทนำ

การที่จีนผงาดขึ้นมาเป็นมหาอำนาจใหม่ในเวทีระหว่างประเทศ ส่งผลให้จีนจำเป็นต้องขยายอิทธิพลของตนออกไป เพื่อให้นานาชาติยอมรับบทบาทของจีนในฐานะมหาอำนาจ ซึ่งสถาบันขงจื้อเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่รัฐบาลจีนนำมาใช้ในการเชื่อมโยงวัฒนธรรมจีนให้เข้ากับวัฒนธรรมนานาชาติ สถาบันขงจื้อเป็นสถาบันสอนภาษาและเผยแพร่วัฒนธรรมจีน มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจีนในระดับนานาชาติ โดยแบ่งการดำเนินกิจกรรมออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนแรกสถาบันขงจื้อ เป็นการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา และส่วนที่สองห้องเรียนขงจื้อ เป็นการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งทั้งสองส่วนเป็นการดำเนินกิจกรรมภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ หรือ ฮั่นป๋ัน ซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับกระทรวงศึกษาธิการจีน ที่รับผิดชอบในการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศต่าง ๆ โดยเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร เนื่องจากได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลจีนในการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดของสถาบันขงจื้อ¹ หากนับตั้งแต่ก่อตั้งสถาบันขงจื้อสาขาแรกของโลกขึ้นที่กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลีในปี 2004 จนถึงปัจจุบัน พบว่ามีจำนวนสาขาของสถาบันขงจื้อมากถึง 548 แห่งและห้องเรียนขงจื้ออีก 1,193 แห่งทั่วโลก² (ข้อมูลปี 2018) การขยายสาขาของสถาบันขงจื้ออย่างรวดเร็วถือเป็นความสำเร็จสำคัญของรัฐบาลจีน ในการเผยแพร่อิทธิพลทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของจีนไปทั่วโลก

การใช้สถาบันสอนภาษา เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมนั้นไม่ใช่เรื่องใหม่ แม้แต่อังกฤษ เยอรมัน และฝรั่งเศสเองก็ใช้วิธีการเดียวกันนี้ในการขยายอิทธิพลของตัวเองด้วยเช่นกัน แต่สิ่งที่แตกต่างระหว่างสถาบันขงจื้อและสถาบันสอนภาษาของประเทศตะวันตกนั้น คือสถาบันขงจื้อเป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลจีนโดยตรงและฝังตัวเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการศึกษาชั้นนำในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงก่อให้เกิดความสงสัยและความกังวลเป็นวงกว้าง ถึงความโปร่งใสและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของสถาบันขงจื้อว่า เป็นเพียงแค่สถาบันสอนภาษาและเผยแพร่วัฒนธรรมจีนเท่านั้น หรือเป็นเครื่องมือในการแสวงหาข่าวกรอง หรือเป็นหน่วยงานโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อปรับเปลี่ยนมุมมองของพลเมืองทั่วโลก ให้มีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อรัฐบาลจีนกันแน่ ซึ่งความกังวลดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้นจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโปรตุเกส เมื่อปี 2014 Madame Xu Lin ผู้อำนวยการฮั่นป๋ัน สั่ง

¹ Donald Lien and Peilan Tang, "Let's play tic-tac-toe: Confucius Institutes versus American Cultural Centres," *Economic and Political Studies* 10, no. 2 (2022/04/03 2022), <https://doi.org/10.1080/20954816.2021.1920194>, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/20954816.2021.1920194>.

² Statista.com, "Total number of Confucius Institutes and Confucius Classrooms worldwide from 2013 to 2018," (C. Textor, 2018). <https://www.statista.com/statistics/879340/china-confucius-institutes-and-confucius-classrooms-worldwide/>.

เจ้าหน้าที่ของสถาบันขงจื่อให้ทำการเซนเซอร์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิเซียงจิงกั๋วของไต้หวัน ทั้งหมดอย่างเปิดเผยในงานประชุมสมาคมจีนศึกษาแห่งยุโรป ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุก 6 เดือน ถึงแม้ว่า มูลนิธิเซียงจิงกั๋วจะเป็นผู้สนับสนุนหลักของการประชุมนี้มาโดยตลอด³ ซึ่งเหตุการณ์นี้ทำให้เกิดการ ถกเถียงและตั้งคำถามถึงบทบาทและหน้าที่ของสถาบันขงจื่อ จนนำไปสู่กระแสต่อต้านสถาบันขงจื่อที่ ขยายตัวออกไปทั่วโลก โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกาที่มีสาขาของสถาบันขงจื่อมากถึง 110 แห่งใน 44 รัฐ และมีห้องเรียนขงจื่อมากถึง 519 แห่ง ที่กระจายอยู่ในโรงเรียนประถม มัธยมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ⁴ (ข้อมูลปี 2019) ซึ่งถือเป็นประเทศที่มีจำนวนสาขาของสถาบันขงจื่อ ดำเนินการมากที่สุดในโลก

ขณะที่ในสังคมอเมริกันเองก็เริ่มมีความสงสัยและตั้งคำถามเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของ สถาบันขงจื่อที่มีอยู่ทั่วประเทศว่ากำลังพยายามปลูกฝังค่านิยมจีนให้กับสังคมอเมริกันโดยเฉพาะใน กลุ่มเยาวชน เพื่อสร้างผู้นำอเมริกันรุ่นใหม่ที่นิยมจีนหรือไม่ อีกทั้งยังมีความพยายามบ่อนทำลาย ค่านิยมที่สำคัญของสหรัฐฯ อย่างสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น จนนำไปสู่ความสงสัยจาก นักการเมืองและผู้มีระดับสูงของสหรัฐฯ ว่าสถาบันขงจื่ออาจจะเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของ สหรัฐฯ ในระยะยาวหรือไม่

ส่งผลให้สถาบันขงจื่อเริ่มถูกต่อต้านในสังคมอเมริกันมากขึ้น โดยการเรียกร้องให้ สถาบันการศึกษาอเมริกันยุติความร่วมมือกับสถาบันขงจื่อ ที่เห็นอย่างชัดเจนคือการออกมา เคลื่อนไหวของศาสตราจารย์ ดร.มาร์แชล ซาห์ลินส์ จากมหาวิทยาลัยชิคาโก ออกมาเรียกร้องให้ทาง มหาวิทยาลัยชิคาโก พิจารณายุติความร่วมมือกับสถาบันขงจื่อ โดยเปรียบเทียบสถาบันขงจื่อว่าเป็น ไวรัสทางวิชาการในระบบการศึกษาของสหรัฐฯ อีกทั้งดร.มาร์แชล ซาห์ลิน ยังได้รวบรวมวีรกรรมของ สถาบันขงจื่อที่พยายามกัดกินสิทธิเสรีภาพทางวิชาการในสถาบันการศึกษาจากประเทศต่าง ๆ ใน บทความ ความ Confucius Institute: Academic Malware⁵ ซึ่งสอดคล้องกับสมาคมอาจารย์ มหาวิทยาลัยแห่งอเมริกา (AAUP) ที่ได้เรียกร้องให้สถาบันการศึกษาในอเมริกาเหนือทั้งหมด

³ Magnus Fiskesjö, "Who's Afraid of Confucius?

Fear, Encompassment, and the Global Debates over the Confucius Institutes," in *Yellow Perils*, ed. Franck Billé and Sören Urbansky, China Narratives in the Contemporary World (University of Hawai'i Press, 2018).

⁴ United States. Congress. Senate. Committee on Homeland Security and Governmental Affairs. Permanent Subcommittee on Investigations, Rob Portman, and Tom Carper, *China's Impact On The U.S. Education System: Staff Report Permanent Subcommittee on Investigation United States Senate*, United States Senate (Washington, D.C., Feb 22, 2019),

<https://www.hsgac.senate.gov/imo/media/doc/PSI%20Report%20China's%20Impact%20on%20the%20US%20Education%20System.pdf>.

⁵ Marshall Sahlins, "Confucius Institutes: Academic Malware " *The Asia-Pacific Journal* 12, no. 46 (Nov 16, 2014), <https://apjff.org/2014/12/46/Marshall-Sahlins/4220.html>.

พิจารณาถึงความร่วมมือกับสถาบันขงจื่อ เพื่อรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพทางวิชาการ ที่ถือเป็นหัวใจสำคัญของระบบการศึกษาอเมริกัน⁶

ในขณะที่ภาคการเมืองอเมริกันก็ได้ออกมาต่อต้านสถาบันขงจื่อเช่นเดียวกัน โดยมีมุมมองว่าสถาบันขงจื่อเป็นเครื่องมือของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน ทำหน้าที่เป็นหน่วยโฆษณาชวนเชื่อและหน่วยสอดแนม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแทรกแซงระบบการศึกษาอเมริกัน โดยมุ่งหวังที่จะปลูกฝังค่านิยมเงินให้กับเยาวชนอเมริกัน อีกทั้งยังเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐฯ ซึ่งสะท้อนจากการจัดทำรายงาน *China's Impact On The U.S. Education System* จำนวน 93 หน้า ของคณะอนุกรรมการสิทธิการสัมฤทธิ์ผล ในคณะกรรมการความมั่นคงแห่งมาตุภูมิและกิจการของรัฐ วุฒิสภาสหรัฐอเมริกา ซึ่งในรายงานระบุว่าสถาบันขงจื่ออาจส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาอเมริกันในระยะยาว จึงขอให้สถาบันการศึกษาอเมริกันพิจารณาถึงความร่วมมือกับสถาบันขงจื่อ⁷ อีกทั้งยังมีความคิดเห็นจากสมาชิกวุฒิสภาที่ออกมาเรียกร้องให้ปิดสถาบันขงจื่อในสหรัฐฯ อย่าง Marco Rubio กล่าวว่า “รัฐบาลจีนพยายามเข้ามาปลูกฝังค่านิยมเงินให้กับเยาวชนที่จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำอเมริกันรุ่นถัดไป”⁸ ส่วน Ted Cruz เป็นอีกหนึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่ได้แสดงความคิดเห็นถึงสถาบันขงจื่อว่า “สถาบันขงจื่อเป็นภัยคุกคามต่อเสรีภาพทางวิชาการและความมั่นคงของสหรัฐฯ”⁹ และยังมีความคิดเห็นจาก Christopher A. Wray ผู้อำนวยการ FBI ได้แสดงความคิดเห็นว่า “สถาบันการศึกษาอเมริกัน กำลังเปิดโอกาสให้รัฐบาลจีนเข้ามาปลูกสายลับในโรงเรียนอเมริกัน”¹⁰ ขณะที่ตัวแทนฝ่ายบริหารของรัฐบาลสหรัฐฯ อย่าง Mike Pompeo รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐฯ ก็ได้ออกมาเรียกร้องให้สถาบันการศึกษาอเมริกันยุติความร่วมมือกับสถาบันขงจื่อเช่นกัน¹¹

⁶ The Association's Committee A on Academic Freedom and Tenure, *On Partnerships with Foreign Governments: The Case of Confucius Institutes*, American Association of University Professors (2014), https://www.aaup.org/file/Confucius_Institutes_0.pdf.

⁷ United States. Congress. Senate. Committee on Homeland Security and Governmental Affairs. Permanent Subcommittee on Investigations, Rob Portman, and Tom Carper, *China's Impact On The U.S. Education System: Staff Report Permanent Subcommittee on Investigation United States Senate*.

⁸ "Waking up to China's infiltration of American colleges," The Washington post, 2018, accessed May 14, 2022, https://www.washingtonpost.com/opinions/global-opinions/waking-up-to-chinas-infiltration-of-american-colleges/2018/02/18/99d3bee8-13f7-11e8-9570-29c9830535e5_story.html.

⁹ "Pentagon barred from funding Confucius Institutes on American," The Washington Post, 2018, accessed May 14 2022, <https://www.washingtonpost.com/news/josh-rogin/wp/2018/08/14/pentagon-barred-from-funding-confucius-institutes-on-american-campuses/>.

¹⁰ Rogin, "Waking up to China's infiltration of American colleges."

¹¹ "Secretary Michael R. Pompeo With Tony Katz of The Morning News on WIBC Indianapolis," U.S. Department of State, 2020, accessed May 18, 2022, <https://2017-2021.state.gov/secretary-michael-r-pompeo-with-tony-katz-of-the-morning-news-on-wibc-indianapolis/index.html>.

จากความคิดเห็นของผู้นำสังคมอเมริกันต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานั้น สะท้อนถึงความกังวลของสังคมอเมริกันต่อการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อ ว่ากำลังบ่อนทำลายค่านิยมอเมริกันและปลูกฝังค่านิยมจีนให้กับเยาวชนอเมริกันที่จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำรุ่นต่อไป ซึ่งการที่สถาบันขงจื้อเข้ามาแทรกแซงระบบการศึกษาถือเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐฯในระยะยาว จนนำไปสู่การดำเนินการสกัดกั้นอิทธิพลของสถาบันขงจื้อโดยรัฐบาลอเมริกัน ซึ่งได้สะท้อนจากการผ่านกฎหมายให้ศูนย์อำนวยการสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ หรือ Confucius Institute U.S. Center (CIUS) ที่เป็นศูนย์ดูแลการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ ต้องขึ้นทะเบียนเป็นคณะผู้แทนต่างชาติ (Foreign Mission) ในนามของรัฐบาลจีน เพื่อให้กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ สามารถเข้าไปตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย¹² อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ได้ออกหนังสือเตือนถึงภัยคุกคามจากอิทธิพลของสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อ ที่มีผลกระทบต่อเสรีภาพทางวิชาการและระบบการศึกษาของสหรัฐฯ ถึงโรงเรียน¹³และมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ¹⁴ ส่งผลให้สถาบันขงจื้อที่ดำเนินการอยู่ทั่วประเทศทยอยปิดตัวลงในที่สุด จนนำไปสู่คำถามของบทความนี้ว่า เพราะเหตุใดอิทธิพลของสถาบันขงจื้อ ถึงถูกภาคการเมืองอเมริกันมองเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา ดังนั้นจุดยืนของงานเขียนนี้คือ ภายใต้บริบทของการผงาดขึ้นของจีนที่จะมาเป็นคู่แข่งทางอำนาจกับสหรัฐอเมริกาในเวทีเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศซึ่งเป็นความขัดแย้งเชิงโครงสร้างระหว่างทั้งสองรัฐ ส่งผลให้สถาบันขงจื้อถูกสร้างภาพจากภาคการเมืองอเมริกันให้เป็นตัวแทนของภัยคุกคามจากการขยายอิทธิพลของจีนที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสหรัฐฯในระยะยาว ซึ่งกลายมาเป็นเหตุผลในการสกัดกั้นการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อในปัจจุบัน

บททวนวรรณกรรม

เมื่อศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสถาบันขงจื้อ ที่ส่งผลต่อสังคมอเมริกันและประเทศต่าง ๆ ที่มีอยู่จำนวนมาก สามารถแบ่งงานวรรณกรรมได้เป็น 2 ประเภทคือ 1) วรรณกรรมที่มีมุมมองต่ออิทธิพลของสถาบันขงจื้อในด้านลบและ 2) วรรณกรรมที่มีมุมมองต่ออิทธิพลของสถาบันขงจื้อในด้านบวก โดยงานเขียนที่มีมุมมองต่ออิทธิพลของสถาบันขงจื้อในด้านลบ ปรากฏชัดในการศึกษาของศาสตราจารย์ ดร.มาร์แชลล์ ซาห์ลินส์ พบว่าสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อ เป็น

¹² "Confucius Institute U.S. Center Designation as a Foreign Mission," U.S. Department of State, 2020, accessed May 18, 2022, <https://2017-2021.state.gov/confucius-institute-u-s-center-designation-as-a-foreign-mission/index.html>.

¹³ U.S. Department of Education U.S. Department of State, Letter to State School: Confucius Classroom (2020).

¹⁴ U.S. Department of Education U.S. Department of State, Letter to Presidents of American Institutions of Higher Education and Affiliates, (2020).

เครื่องมือโฆษณาชวนเชื่อของรัฐบาลจีนในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี รวมถึงเผยแพร่แนวคิดทางการเมือง และวัฒนธรรม โดยใช้วิธีการเข้าไปแทรกแซงสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะในสหรัฐฯ เพื่อทำการควบคุมเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน และไม่อนุญาตให้มีการถกเถียงทางวิชาการในห้องเรียน หรือจัดงานวิชาการในประเด็นที่อ่อนไหวของจีน เช่น ประเด็นไต้หวัน ทิเบต และสิทธิมนุษยชน ในรั้วสถาบันการศึกษาที่มีข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันขงจื้อ ซึ่งถือว่าการลิดรอนสิทธิเสรีภาพทางวิชาการ ซึ่ง ดร.มาร์แชล ซาห์ลินส์ ได้เปรียบสถาบันขงจื้อเป็นมัลแวร์ทางวิชาการ หรือไวรัสที่เป็นอันตรายต่อระบบการศึกษา โดยเฉพาะระบบการศึกษาของสหรัฐฯ¹⁵

ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของคณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชน ในคณะกรรมการความมั่นคงแห่งมาตุภูมิและกิจการของรัฐ วุฒิสภาสหรัฐอเมริกา พบว่ารัฐบาลจีนเป็นผู้ควบคุมและกำหนดการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อ ผ่านหน่วยงานของกระทรวงการศึกษาธิการจีนที่รู้จักในชื่อ ฮั่นปิ่น เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวของจีน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังค่านิยมจีนในหมู่เยาวชนและพลเมืองอเมริกัน รวมถึงพลเมืองในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ผ่านสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อ การดำเนินการของสถาบันขงจื้อที่ขาดความโปร่งใส ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมเนื้อหาในห้องเรียนโดยรัฐบาลจีน อีกทั้งยังมีการจัดโครงการเพื่อดึงดูดนักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกันเชื้อสายจีนกลับไปทำงานให้กับรัฐบาลจีน รวมถึงการจูงใจให้ใช้ค่าผิดประเภทของเจ้าหน้าที่ในสถาบันขงจื้อ เพื่อเข้ามาอาศัยในสหรัฐฯ ซึ่งถือเป็นการกระทำที่มีความผิดทางกฎหมาย โดยการดำเนินการของสถาบันขงจื้อภายใต้รัฐบาลจีนดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาของสหรัฐฯ ในระยะยาว จึงมีความเห็นว่าสถาบันการศึกษาในสหรัฐฯ ควรยุติความร่วมมือกับสถาบันขงจื้อ¹⁶

นอกจากในสหรัฐฯ แล้ว ในญี่ปุ่นเองก็มีความสงสัยต่อบทบาทและหน้าที่ของสถาบันขงจื้อเช่นกัน จากรายงานของ Center for Strategic and International Studies (CSIS) โดยอ้างอิงข้อมูลจาก Tomohide Murai มุลินิมิมหาวิทยาลัยนานาชาติโตเกียว พบว่าประชาชนในญี่ปุ่นเริ่มมีความสงสัยในวัตถุประสงค์ของสถาบันขงจื้อว่ามีส่วนร่วมในการโฆษณาชวนเชื่อและรวบรวมข่าวกรองในญี่ปุ่นให้แก่รัฐบาลจีนหรือไม่ สาธารณชนและสื่อมวลชนเริ่มตรวจสอบสถาบันขงจื้อ จนเกิดกระแสต่อต้านสถาบันขงจื้อในญี่ปุ่นมากขึ้น ขณะที่ในปี 2010 ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรมโอซาก้า ออกมากล่าวหาฮั่นปิ่นว่าเป็นหน่วยสืบราชการลับของรัฐบาลจีน แสดงให้เห็นถึงความไม่ไว้วางใจของคนญี่ปุ่นต่อสถาบันขงจื้อ¹⁷

¹⁵ Sahlins, "Confucius Institutes: Academic Malware".

¹⁶ United States. Congress. Senate. Committee on Homeland Security and Governmental Affairs. Permanent Subcommittee on Investigations, Rob Portman, and Tom Carper, *China's Impact On The U.S. Education System: Staff Report Permanent Subcommittee on Investigation United States Senate*.

¹⁷ Devin Stewart, *China's Tactics to Influence Japan*, Center for Strategic and International Studies (CSIS) (2020), <http://www.jstor.org/stable/resrep25323.4>.

ในทางกลับกันมีงานเขียนจำนวนไม่มากนักที่มองอิทธิพลของสถาบันขงจื้อในด้านบวก ซึ่งปรากฏชัดในงานของ H. H. Michel Hsiao และ Alan H. Yang จากการศึกษาพบว่าสถาบันขงจื้อไม่ใช่แค่สถาบันสอนภาษาและเผยแพร่วัฒนธรรมจีนเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทหลักในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมแบบเครือข่ายของจีน ที่เรียกว่า กวนซี (Guanxi) โดยศึกษาความสัมพันธ์แบบกวนซีนี้ กับประเทศไทย สิงคโปร์ และกัมพูชา ซึ่งศึกษาผ่าน 4 มิติคือ กวนซีกับชนชั้นนำ (Elite) กวนซีกับหน่วยงานราชการ กวนซีกับสถาบันการศึกษา และกวนซีกับชาวจีนโพ้นทะเล ใน 3 ประเทศดังกล่าวพบว่าสถาบันขงจื้อสร้างความสัมพันธ์ที่แนบแน่นมากขึ้นระหว่างจีนกับทั้งสามประเทศในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและการลงทุน¹⁸

ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ ศิริเพ็ชร ทฤษฎณาดี ที่ศึกษาบทบาทและหน้าที่ของสถาบันขงจื้อในประเทศไทย พบว่าสถาบันขงจื้อช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนให้แน่นแฟ้นมากขึ้นและไทยมองว่าการเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมจีนอย่างลึกซึ้ง เป็นโอกาสทางเศรษฐกิจของไทยมากกว่าการมองว่าจีนกำลังคุกคาม¹⁹ กอปรกับงานเขียนของ Yujiao Wang พบว่าการใช้นโยบายการทูตสาธารณะของจีนผ่านสถาบันขงจื้อ ประสบความสำเร็จอย่างมากในประเทศไทย เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลไทย และวัฒนธรรมที่สอดคล้องใกล้เคียงกันระหว่างไทยและจีน ดังนั้นบทบาท และหน้าที่ของสถาบันขงจื้อจึงช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศให้แน่นแฟ้นมากขึ้น²⁰

นอกจากสถาบันขงจื้อจะเป็นสะพานเชื่อมความสัมพันธ์ที่ติระหว่างจีนกับประเทศต่าง ๆ แล้วในการศึกษาของ James F. Paradise พบว่าอิทธิพลของสถาบันขงจื้อ ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของชาวตะวันตกรวมถึงสหรัฐฯที่มีต่อจีน การที่รัฐบาลจีนใช้งบประมาณจำนวนมากในการลงทุนกับสถาบันขงจื้อ เพื่อสร้างอำนาจอ่อน (Soft Power) และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจีนในระดับสากล แต่ผลสำรวจความนิยมของจีนในประเทศตะวันตกไม่ได้ดีขึ้น เมื่อเทียบกับเม็ดเงินที่ลงทุนไป ในทางด้านธุรกิจถือว่าการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า ถึงแม้ว่าความนิยมจีนในตะวันตกจะไม่ได้ดีขึ้นตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ แต่อย่างน้อยมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของจีน ก็ได้รับประโยชน์จากการลงทุนในครั้งนี้นี้ เนื่องจากสถาบันขงจื้อเป็นสะพานเชื่อมให้มหาวิทยาลัยของจีนได้มีโอกาสร่วมมือและแลกเปลี่ยนทาง

¹⁸ H. H. Michael Hsiao and Alan H. Yang, "Confucius Institutes in Southeast Asia Assessing the New Trends in China's Soft Diplomacy," in *China's Footprints in Southeast Asia*, ed. Alan H. Yang, Maria Serena I. Diokno, and Hsin-Huang Michael Hsiao (NUS Press, 2019).

¹⁹ Siripetch Trisanawadee, "Chinese Cultural Diplomacy towards ASEAN Countries: Case Study of Confucius Institutes in Thailand " *Manutsayasat Wichakan* 27, no. 2 (July-December 2020).

²⁰ Yujiao Wang, "Confucius Institutes in Thailand: Revealing the Multi-dimensionality of China's Public Diplomacy," *Journal of the Graduate School of Asia-Pacific Studies*, no. 37 (2019), <https://core.ac.uk/reader/286963600>.

วิชาการกับมหาวิทยาลัยชั้นนำทั่วโลก ซึ่งถือเป็นโอกาสในการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการในด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยของจีน²¹

อีกทั้งยังมีรายงานที่ออกมาในเชิงบวกต่อสถาบันขงจื่อในสหรัฐฯ ซึ่งเป็นรายงานของ U.S. Government Accountability Office (GAO) เป็นการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อความในสัญญาระหว่างสถาบันขงจื่อและมหาวิทยาลัยในสหรัฐฯ ตามคำร้องขอของสภาองเกรส ซึ่ง GAO ทำการตรวจสอบสัญญาทั้งหมด 90 ฉบับ พบว่าข้อความในสัญญาเกือบทั้งหมดมีความคล้ายคลึงกันในรายละเอียดจากการตรวจสอบข้อความในสัญญา เรื่องกฎข้อบังคับและการรักษาความลับของสัญญา พบว่ามี 1 ใน 3 ของสัญญาทั้งหมด ระบุว่าสถาบันขงจื่อจะต้องปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของมหาวิทยาลัยอเมริกัน และมีสัญญา 42 จาก 90 ฉบับ ที่ระบุข้อความว่า จะต้องเก็บข้อความในสัญญาไว้เป็นความลับ แต่ในทางปฏิบัติสามารถร้องขอเพื่อทำการตรวจสอบได้ อีกทั้งในการศึกษาวิจัยพบว่า มีมหาวิทยาลัยอเมริกันมากกว่า 10 แห่งที่ไม่ได้ใช้สื่อการเรียนการสอนจากอันป๋ัน และจากการสัมภาษณ์ของ GAO พบว่า อันป๋ันไม่ได้จำกัดกิจกรรมทุกประเภทในรั้วมหาวิทยาลัยอเมริกัน²² ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Naima Green-Rilly ที่ทำการติดตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในห้องเรียนขงจื่อ 2 แห่งในสหรัฐฯ โดยติดตามนักเรียนจำนวน 1,300 คน ตั้งแต่ปี 2019 – 2020 พบว่าทั้ง 2 โรงเรียน จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในห้องเรียนขงจื่อ เหมือนกันกับการสอนวิชาภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในโรงเรียน อีกทั้งจากผลสำรวจทั้ง 3 ครั้ง พบว่า นักเรียนไม่ได้มีทัศนคติที่ชื่นชอบจีนมากขึ้น หรือมีแนวโน้มที่จะนิยมจีน ตามที่ Rubio สมาชิกวุฒิสภาสหรัฐฯ กังวล แต่กลับมีทัศนคติที่ชื่นชอบจีนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ²³

จากการศึกษาวรรณกรรมข้างต้น พบว่ามีงานเขียนเกี่ยวกับอิทธิพลของสถาบันขงจื่อเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่มากนักน้อยเป็นการศึกษาสถาบันขงจื่อ ในฐานะแหล่งที่มาของอำนาจอ่อน (Soft Power) ของจีน ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ผันแปรไปตามความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับประเทศที่ทำการศึกษา และยังมีงานที่ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสถาบันขงจื่อ ในมิติด้านความมั่นคงไม่มากนัก นอกจากนี้ผลการศึกษามีมุมมองต่อการดำเนินงานของสถาบันขงจื่อเป็นสองแนวทาง แสดงให้เห็นว่า ยังไม่มีข้อสรุปอย่างชัดเจนว่าการดำเนินการของสถาบันขงจื่อส่งผลกระทบต่อประเทศต่าง ๆ รวมถึง

²¹ James F. Paradise, "China and International Harmony: The Role of Confucius Institutes in Bolstering Beijing's Soft Power," *Asian Survey* 49, no. 4 (2009), <https://doi.org/10.1525/as.2009.49.4.647>, <http://www.jstor.org/stable/10.1525/as.2009.49.4.647>.

²² United States Government Accountability Office, *China: Agreements Establishing Confucius Institutes at U.S. Universities Are Similar, but Institute Operations Vary* (Feb 13, 2019), <https://www.gao.gov/assets/gao-19-278.pdf>.

²³ "The State Department labeled China's Confucius program a bad influence on U.S. student. What's the story?," *The Washington Post*, 2020, accessed May 23, 2022, <https://www.washingtonpost.com/politics/2020/08/24/state-department-labeled-chinas-confucius-programs-bad-influence-us-students-whats-story/>.

สหรัฐฯ มากน้อยอย่างไร ดังนั้นบทความนี้จึงต้องการวิเคราะห์ว่า เพราะเหตุใดภาคการเมืองอเมริกัน จึงมีมุมมองต่ออิทธิพลของสถาบันขงจื้อเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐฯ ในระยะยาว โดยผู้เขียนจะนำแนวคิดการป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม หรือ Threat Inflation มาใช้เป็นกรอบในการศึกษามุมมองของสหรัฐฯ ที่มีต่ออิทธิพลของสถาบันขงจื้อ เพราะแนวคิดการป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) สามารถอธิบายมุมมองภัยคุกคามได้ครอบคลุมกว่าการใช้แนวคิดอำนาจอ่อน (Soft Power) ที่วรรณกรรมไม่มากนักน้อยใช้ในการศึกษาอิทธิพลของสถาบันขงจื้อ

แนวคิดและกรอบการวิเคราะห์

เมื่อกล่าวถึง Threat Inflation (ต่อจากนี้ผู้เขียนจะเรียกว่า “การป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม”) มีนักวิชาการจำนวนไม่มากนักน้อยสนใจศึกษาแนวคิดการป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) นี้ ซึ่งนักวิชาการได้อธิบายถึงแนวคิดการป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคามในลักษณะที่คล้ายคลึงกันอย่าง John J. Mearsheimer ได้อธิบายแนวคิดการป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) ในหนังสือ *The Tragedy of Great Power Politics* ว่าแนวคิดการป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) คือหนึ่งในยุทธศาสตร์ที่ภาครัฐหนึ่งใช้ เพื่อสร้างให้ประชาชนในชาติเกิดความตระหนักรู้ถึงภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นจากรัฐที่เป็นศัตรู ผ่านการใช้แนวคิดชาตินิยมแบบสุดโต่ง (Hypernationalism) เป็นเครื่องมือในการสร้างความตระหนักรู้ถึงภัยคุกคามเหล่านั้น²⁴ ส่วน Chaim Kaufman ได้เขียนบทความวิชาการเกี่ยวกับแนวคิดการป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) โดยให้ความหมายของแนวคิดนี้ว่า การป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) เป็นการดำเนินการของรัฐบาลหนึ่งที่ยพยายามสร้างความรู้สึกถึงภัยคุกคามหรืออันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นต่อประชาชนในชาติ เกินกว่าขอบเขตของภัยคุกคามนั้น²⁵ ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ Daniel Larison ที่กล่าวว่า โดยธรรมชาติของแนวคิดการป้องกันตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) คือการที่รัฐหนึ่งจะไม่คำนึงถึงการประเมินขีดความสามารถและเจตนาของรัฐอื่นอย่างถูกต้องและแม่นยำ แต่จะมุ่งเน้นถึงผลประโยชน์ของรัฐตนเป็นหลัก โดยการพยายามสร้างข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสร้างภาพความน่ากลัวและสร้างการรับรู้ถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นให้มากกว่าความเป็นจริงของรัฐฝ่ายตรงข้าม โดยเฉพาะเมื่อรัฐฝ่ายตรงข้ามมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวมากขึ้นกว่าที่เคยเป็นมา²⁶

²⁴ John J. Mearsheimer, *The tragedy of great power politics*, Updated edition. ed., The Norton series in world politics, (New York: W.W. Norton & Company, 2014).

²⁵ Chaim Kaufmann, "Threat Inflation and the Failure of the Marketplace of Ideas: The Selling of the Iraq War," *International Security* 29, no. 1 (2004), <http://www.jstor.org.chula.idm.oclc.org/stable/4137546>.

²⁶ "How Threat Inflation Works," *The American Conservative*, 2016, accessed June 26, 2022, <https://www.theamericanconservative.com/larison/how-threat-inflation-works/>.

จากการศึกษางานวิชาการเกี่ยวกับแนวคิดการพองตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งไม่มากนักน้อยเป็นการนำแนวคิดการพองตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) นี้มาอธิบายการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ รวมถึงรัฐที่พยายามท้าทายอำนาจสหรัฐฯ ตั้งแต่ยุคสงครามเย็นเป็นต้นมา เพื่อศึกษาถึงการดำเนินนโยบายของรัฐบาลสหรัฐฯ ที่มีต่อสหภาพโซเวียต ขบวนการก่อการร้ายสากล อิรัก และจีน ตามลำดับ ซึ่งผลจากการศึกษางานเขียนต่าง ๆ ผู้เขียนสามารถนำมาสรุปเป็นคำนิยามแนวคิดการพองตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) ได้ว่า แนวคิดการพองตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) หมายถึงความพยายามสร้างความตระหนักรู้ถึงภัยคุกคาม มากกว่าขอบเขตความเป็นจริงของภัยคุกคามนั้น ของรัฐหนึ่งต่อสาธารณชน เพื่อสร้างความชอบธรรมในการดำเนินการกำจัดหรือจำกัดอิทธิพลของรัฐฝ่ายตรงข้ามที่เป็นศัตรู โดยการสร้างภาพให้อีกฝ่ายดูน่ากลัวและเป็นอันตรายเกินกว่าความเป็นจริงที่อาจจะเกิดขึ้น

จากคำนิยามดังกล่าวสามารถนำมาปรับใช้ เพื่ออธิบายสาเหตุที่ภาคการเมืองอเมริกันมองสถาบันขงจื่อเป็นภัยคุกคามต่อสังคมอเมริกัน โดยผู้เขียนจะนำเอาแนวคิดการพองตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) มาเป็นกรอบในการอธิบาย โดยจะอภิปรายจากข้อมูลที่สืบค้นมาจากบทความวิชาการ ที่ได้จากฐานข้อมูลของหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกสารและรายงานของหน่วยงานราชการอเมริกัน รวมถึงบทความจากสำนักข่าวที่มีความน่าเชื่อถือ นำมาประกอบการอธิบายอิทธิพลของสถาบันขงจื่อในมุมมองของภาคการเมืองอเมริกัน เพื่อมุ่งตอบคำถามของบทความนี้ที่ว่า เพราะเหตุใดภาคการเมืองอเมริกันถึงมีมุมมองว่าสถาบันขงจื่อเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา โดยจะแบ่งการอภิปรายออกเป็นสี่ส่วน ส่วนแรกจะอภิปรายถึง มุมมองต่อภัยคุกคามจากจีน (China Threat) โดยจะชี้ให้เห็นถึงขีดความสามารถและเจตนาของจีนที่กำลังท้าทายมหาอำนาจเดิมอย่างสหรัฐฯ ส่วนที่สองจะอภิปรายถึงอิทธิพลของสถาบันขงจื่อ ที่สร้างความสงสัยและความไม่ไว้วางใจต่อสังคมอเมริกัน ส่วนที่สามจะนำแนวคิดการพองตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) มาอธิบายการประกอบสร้างภาพภัยคุกคามของสถาบันขงจื่อของผู้นำสังคมอเมริกัน และส่วนสุดท้ายจะเป็นการอภิปรายสรุป

มุมมองต่อภัยคุกคามจากจีน (China Threat)

แนวคิดภัยคุกคามจากจีน กลับมาปรากฏเด่นชัดขึ้นอีกครั้งในศตวรรษที่ 21 จากการที่จีนผงาดขึ้นมา มีบทบาทสำคัญในเวทีระหว่างประเทศ ก่อปรกักระบอบการปกครองที่จีนยึดถือปฏิบัติ นั้นไม่สอดคล้องกับค่านิยมส่วนใหญ่ในประเทศต่าง ๆ ทำให้นานาชาติจับตามองการเคลื่อนไหวของจีนอย่างใกล้ชิด ปัจจัยสำคัญที่ทำให้จีนสามารถก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจใหม่ในเวทีระหว่างประเทศได้นั้น มาจากปัจจัยการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้จีนได้พัฒนาขีดความสามารถ

ทางด้านการค้าการลงทุน เทคโนโลยี การทหารและการเมืองระหว่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย การที่จีนมีขีดความสามารถในด้านต่าง ๆ สูงขึ้นนั้น ส่งผลให้จีนหันมาเริ่มดำเนินนโยบายการต่างประเทศเชิงรุกมากขึ้น รวมถึงการให้ความสำคัญกับการเพิ่มอำนาจอ่อน (Soft Power) เพื่อสอดรับกับบทบาทมหาอำนาจใหม่ในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการใช้สถาบันขงจื่อเป็นสะพานในการเชื่อมโยงวัฒนธรรมจีนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมนานาชาติ ดังนั้นในส่วนนี้จะอภิปรายถึงการดำเนินนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจีน รวมถึงแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวที่ทำให้จีนสามารถก้าวขึ้นมาเป็นประเทศมหาอำนาจที่กลายมาเป็นคู่แข่งที่สำคัญของสหรัฐฯ ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงขีดความสามารถและเจตนาของจีนในเวทีระหว่างประเทศ ที่ก่อให้เกิดความสงสัยและความไม่ไว้วางใจ จนนำไปสู่ความกลัวของสหรัฐฯที่มีต่อจีน

ในปี 1949 จีนได้เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองเป็นระบอบสังคมนิยม โดยการนำของเหมาเจ๋อตุง และได้ดำเนินนโยบายโอบอ้อมเข้าข้างสหภาพโซเวียต ที่เป็นผู้นำของโลกสังคมนิยมในช่วงต้นของสงครามเย็น ซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ไม่ดีของจีน ในสายตาของกลุ่มประเทศเสรีประชาธิปไตย ที่นำโดยสหรัฐฯ ภาพลักษณ์ของจีนติดลบมากขึ้นในสายตาของนานาชาติ จากเหตุการณ์ที่จีนส่งทหารไปช่วยเกาหลีเหนือรบกับสหรัฐฯ ซึ่งทำให้เกิดแนวคิดภัยคุกคามจากจีนขึ้นมา แต่ช่วงกลางทศวรรษ 1980 รัฐบาลจีนเปลี่ยนแปลงนโยบายหันหน้าเข้าหาสหรัฐฯ และเปิดประเทศเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในระเบียบระหว่างประเทศที่มีสหรัฐฯเป็นผู้นำ อีกทั้งจีนยังได้ดำเนินนโยบายการต่างประเทศที่มุ่งเน้นรักษาบรรยากาศความสงบสุขระหว่างประเทศไว้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อจีนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว²⁷ อีกทั้งยังสามารถปรับภาพลักษณ์ของจีนให้ดีขึ้นในสายตานานาชาติได้อีกด้วย ซึ่งการที่จีนหันมาเป็นพันธมิตรกับมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯนั้น ทำให้จีนได้รับสิทธิประโยชน์ทางการค้ามากมาย กอปรกับการที่จีนมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ชัดเจน รวมถึงการมีทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์จำนวนมาก ทำให้จีนค่อย ๆ พัฒนาระบบเศรษฐกิจและการค้าจนกลายเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าระดับโลกและสามารถพัฒนาสังคมไปพร้อมกัน จนทำให้จีนประสบความสำเร็จในการกำจัดความยากจนในที่สุด

ในส่วนด้านเศรษฐกิจการค้าการลงทุน จีนเริ่มต้นจากประเทศที่เป็นแหล่งการผลิตสินค้าราคาถูก จนนำไปสู่การเป็นประเทศศูนย์กลางการผลิตสินค้าระดับโลก ซึ่งทำให้จีนสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมได้สำเร็จ จากการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะในการผลิตสินค้าในหลากหลายอุตสาหกรรมจากประเทศตะวันตก โดยเฉพาะองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยี จนทำให้จีนสามารถพัฒนาศักยภาพของตัวเองจากผู้รับจ้างผลิตสินค้าและเทคโนโลยีกลายมาเป็นผู้คิดค้นและพัฒนาเทคโนโลยีเป็นของตัวเอง ที่สำคัญจีนยังถือเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี 5G ของโลก ซึ่งสะท้อนจาก

²⁷ Xia Liping, "How China thinks about national security," in *Rising China*, ed. R. O. N. Huisken, Power and Reassurance (ANU Press, 2009).

จำนวนการขอจดสิทธิบัตร 5G โดยบริษัทเทคโนโลยีจากจีน ที่มีจำนวนมากที่สุดในโลก อีกทั้งจีนยังมี อัตราการไหลเวียนข้อมูลข้ามพรมแดน (Cross-border data flow) เป็นอันดับหนึ่งของโลกอีกด้วย ส่งผลให้จีนมีฐานข้อมูล Big data ขนาดใหญ่ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนานวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI²⁸ ซึ่งทำให้จีนกลายเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีอันดับหนึ่งของโลกแข่งหน้าสหรัฐฯ ทั้งนี้การ คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ยังเป็นการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับจีน ซึ่ง Center for Economics and Business Research ของอังกฤษ คาดการณ์ว่าจีนกำลังจะมีระบบเศรษฐกิจที่มี ขนาดใหญ่ที่สุดในโลกแทนที่สหรัฐฯภายในปี 2030²⁹ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงของสถาบัน The East – West Center (EWC) อย่าง Denny Roy ชี้ให้เห็นว่า จีนมีเป้าหมายที่จะสร้างขนาดเศรษฐกิจ ของตัวเองให้มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลกแข่งหน้าสหรัฐฯ เป็นนโยบายการต่างประเทศระยะยาวที่จีนให้ ความสำคัญมาโดยตลอด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะลดบทบาทและความสำคัญของสหรัฐฯในเวที ระหว่างประเทศลง อีกทั้งจีนยังมีความคาดหวังว่าจะสามารถกำหนดกฎระเบียบในเวทีระหว่าง ประเทศขึ้นมาใหม่ได้ด้วยตัวเอง³⁰ ดังนั้นการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนไม่ใช่เรื่องบังเอิญแต่เป็นความ ตั้งใจและมีการวางแผนมาเป็นอย่างดี เพื่อที่จะก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกแทนที่ สหรัฐฯ

ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจของจีน ทำให้จีนก้าวขึ้นมาเป็นหนึ่งในมหาอำนาจด้าน เศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการหลั่งไหลของเม็ดเงินจำนวนมากเข้าสู่ประเทศจีน นำมาสู่การพัฒนา ศักยภาพของประเทศในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา เทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการพัฒนากองทัพ³¹ โดยเฉพาะการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถด้านกองทัพ ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลจีนทุกยุคทุกสมัยให้ความสำคัญมาโดยตลอด สะท้อนจากสมุดปกขาวว่าด้วยการ ป้องกันประเทศ (White Paper on National Defense) ที่รัฐบาลจีนเริ่มจัดทำขึ้นตั้งแต่ปี 1998 เป็น สมุดที่อธิบายถึงแผนยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลจีน อาทิเช่นการเปิดเผย งบประมาณในการป้องกันประเทศ การกล่าวถึงยุทธศาสตร์สงครามนิวเคลียร์ การเผยแพร่ยุทธศาสตร์ ป้องกันประเทศเชิงรุก ด้วยการพัฒนากองทัพให้ทันสมัย เพื่อทำให้กองทัพมีความพร้อมในการปฏิบัติ หน้าที่ได้ทุกที่ทุกเวลาแม้กระทั่งในอวกาศ เป็นต้น การออกสมุดปกขาวของจีนเช่นนี้ เป็นการแสดง

²⁸ ณัฐชนนทร์ ลิ้มบุญสืบสาย ยุทธฤทธิ์ บุนนาค, ธนิษฐา สุกกล้า, "การแข่งขันทางเทคโนโลยีระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน: นัยต่อภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และไทย," วิเทศปริทัศน์ 3/2564 (2564), https://image.mfa.go.th/mfa/0/4OJCTby7gE/documents/วิเทศปริทัศน์_3-2564_การแข่งขันทางเทคโนโลยี.pdf.

²⁹ "China's Economy Could Overtake US Economy by 2030," VOA, 2022, accessed May 10, 2022, <https://www.voanews.com/a/chinas-economy-could-overtake-us-economy-by-2030/6380892.html>.

³⁰ Jennings, "China's Economy Could Overtake US Economy by 2030."

³¹ พรยมล อุดมชาติ, การขยายอิทธิพลทางการทหารของจีนในศตวรรษที่ 21, vol. 191, ed. สุรชาติ บำรุงสุข, จุลสารความมั่นคง ศึกษา, (กรุงเทพฯ: สถาบันการข่าวกรองแห่งชาติ, พฤศจิกายน, 2560).

เจตนาให้เห็นถึงความโปร่งใสและสร้างความชอบธรรมในการเพิ่มขีดความสามารถทางการทหารให้แก่ตน แต่ในทางกลับกันสมุดปกขาวนี้ ยังสร้างความหวาดระแวงให้กับนานาชาติอีกด้วย³²

จากรายงานของสถาบันวิจัยเพื่อสันติภาพระหว่างประเทศสตอกโฮล์ม (SIRPI) ระบุว่าตั้งแต่ปี 2002 เป็นต้นมา จีนมีการจัดสรรงบประมาณด้านกลาโหมมากที่สุดเป็นอันดับสองของโลกรองจากสหรัฐฯ อีกทั้งงบประมาณกลาโหมในปี 2022 เพิ่มสูงขึ้นถึง 293,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ³³ หากพิจารณาอัตราการเพิ่มขึ้นของงบประมาณกลาโหมนับตั้งแต่ปี 2012 ถึง 2021 มีอัตราเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 72 ซึ่งถือว่าสูงที่สุดในโลก³⁴ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันสหรัฐฯจะยังคงมีแสนยานุภาพทางการทหารสูงที่สุดในโลกอยู่ก็ตาม แต่ในปัจจุบันจีนได้พัฒนาศักยภาพทางกองทัพเรือ จนก้าวขึ้นมามีขนาดของกองทัพเรือที่ใหญ่ที่สุดในโลกแซงหน้าสหรัฐฯ อีกทั้งจีนยังมีแนวโน้มที่จะสะสมหัวรบนิวเคลียร์เพิ่มมากขึ้นเป็น 4 เท่าจากของเดิมที่มีอยู่ ซึ่งกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯคาดการณ์ว่าจีนจะมีหัวรบนิวเคลียร์อย่างน้อย 1,000 หัวรบภายในปี 2030³⁵ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าจีนมีเจตนาอย่างแรงกล้า ที่ต้องการพัฒนาแสนยานุภาพของกองทัพให้มีความทันสมัยเทียบเท่ากับประเทศต่าง ๆ ในตะวันตก จนประสบความสำเร็จกลายเป็นหนึ่งในประเทศที่มีขีดความสามารถทางการทหารอันดับต้น ๆ ของโลก

จากการอภิปรายถึงการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและการทหารจนประสบความสำเร็จของจีน ส่งผลให้จีนก้าวขึ้นมามีบทบาทนำในเวทีระหว่างประเทศได้สำเร็จ แต่การจะเป็นมหาอำนาจได้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญไม่แพ้กับความมั่งคั่งและความมั่นคง ก็คือการได้รับความยอมรับจากนานาชาติในเวทีระหว่างประเทศ ซึ่งจีนเองก็ให้ความสำคัญมาโดยตลอดในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจีนต่อประชาคมระหว่างประเทศ แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าระบอบการปกครองแบบสังคมนิยมของจีนนั้น ถือเป็นอุปสรรคสำคัญต่อภาพลักษณ์ของจีนในเวทีระหว่างประเทศ ทำให้รัฐบาลจีนให้ความสำคัญในการขยายอิทธิพลของจีน เพื่อที่จะชนะใจนานาชาติโดยวางแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว ผ่านการดำเนินนโยบายการต่างประเทศและการทูตสาธารณะ โดยเฉพาะความริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (BRI) หรือที่รู้จักในนามเส้นทางสายไหมใหม่

ความริเริ่มหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง ถูกประกาศให้เป็นนโยบายอย่างเป็นทางการในปี 2013 ภายใต้การนำของสีจิ้นผิง โดยแบ่งเป็นการเชื่อมโยงทางบกและเชื่อมโยงทางทะเล ซึ่งมีวัตถุประสงค์

³² พรยมล อุดมชาติ, การขยายอิทธิพลทางการทหารของจีนในศตวรรษที่ 21, 191.

³³ "World military expenditure passes \$2 trillion for first time," Stockholm International Peace Research Institute, 2022, accessed May 11, 2022, <https://sipri.org/media/press-release/2022/world-military-expenditure-passes-2-trillion-first-time>.

³⁴ Stockholm International Peace Research Institute, "The Top 15 Military Spenders, 2021," (April 2022). https://sipri.org/sites/default/files/styles/body_embedded/public/2022-04/top_15_3_charts.jpg?itok=LYEtLGcy.

³⁵ "โลกตะวันตกกังวล จีนเสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพอย่างรวดเร็ว," BBC Thai, 2021, accessed May 11, 2022, <https://www.bbc.com/thai/international-59730187>.

เพื่อให้จีน เอเชีย ตะวันออกกลาง แอฟริกา และยุโรป รวมกว่า 60 ประเทศ เชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น เพื่อประโยชน์ร่วมกันในด้านการค้าและการลงทุน เปรียบเสมือนโครงการที่จะช่วยให้จีนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมระหว่างประเทศและถือเป็นการเพิ่มอิทธิพลทางเศรษฐกิจจีนในภูมิภาคต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการนี้³⁶ นโยบายเส้นทางสายไหม ถือเป็นนโยบายหลักในการสร้างอำนาจอ่อน (Soft Power) ของจีน ผ่านการสร้างการเชื่อมโยงและความร่วมมือแบบรอบด้านกับประเทศต่าง ๆ โดยมีเป้าหมาย 3 ประการคือ การถ่วงดุลอำนาจกับสหรัฐฯ ความต้องการลดความขัดแย้งระหว่างจีนกับประเทศต่าง ๆ และการพัฒนาเศรษฐกิจ³⁷ กอปรกับจีนยังเสริมอำนาจอ่อน (Soft Power) ด้วยการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย (AIIB) โดยมีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมเป็นสมาชิกมากถึง 84 ประเทศ³⁸ ซึ่งตอกย้ำบทบาทนำของจีนในเวทีระหว่างประเทศ

นอกจากนี้จีนยังให้ความสำคัญกับการใช้สถาบันขงจื่อ เป็นเครื่องมือช่วยเสริมสร้างอำนาจอ่อน (Soft Power) และปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ของจีนให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น โดยการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรม เปรียบเสมือนเป็นสะพานที่เชื่อมวัฒนธรรมระหว่างจีนกับประชาคมระหว่างประเทศ ซึ่งตั้งแต่ก่อตั้งสถาบันขงจื่อขึ้นเมื่อปี 2004 จนถึงปัจจุบันจำนวนสาขาของสถาบันขงจื่อและห้องเรียนขงจื่อขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็ว และได้รับความสนใจจากประเทศต่าง ๆ อย่างสูง ซึ่งสะท้อนจากคำกล่าวเปิดงานการประชุมสถาบันขงจื่อ ครั้งที่ 6 ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2011 ณ กรุงปักกิ่ง ของ Liu Yandong อดีตรองนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ขณะนั้นท่านดำรงตำแหน่งประธานสมาชิกสภาของสำนักงานใหญ่สถาบันขงจื่อ กล่าวไว้ว่า

“...รัฐบาลจีนให้การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างจีนกับประเทศต่าง ๆ ในการจัดตั้งและการดำเนินงานของสถาบันขงจื่อ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สนใจเรียนภาษาจีนที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วโลก...ซึ่งในขณะนี้สถาบันขงจื่อได้นำภาษาจีนไปอยู่ทั่วทุกมุมโลกแล้ว...เป็นการหว่านเมล็ดพันธุ์แห่งการสื่อสาร ความเข้าใจ ความประสานกลมกลืนและมิตรภาพ ไปยังเยาวชนในแต่ละประเทศทั่วโลก และคอยดูแลเมล็ดพันธุ์เหล่านั้นให้เจริญงอกงามขึ้นมา...”³⁹

ซึ่งจากรายงานของคณะอนุกรรมการสิทธิการสืบสวน ในคณะกรรมการการความมั่นคงแห่งมาตุภูมิ และกิจการของรัฐ วุฒิสภาสหรัฐอเมริกา ได้รายงานตัวเลขที่น่าสนใจเกี่ยวกับสถาบันขงจื่อ จากฐานข้อมูลในปี 2017 ดังนี้ สถาบันขงจื่อมีสาขาทั่วโลกถึง 525 แห่ง แบ่งเป็นในทวีปเอเชีย 118 แห่ง

³⁶ พรพิมล จรุงจิตเสถียร กิติมัย ธนณาเคนทร์, *Soft Power* ของจีนในศตวรรษที่ 21, ed. กุลนันทน์ คันธิก, vol. 195, ed. สุรชาติ บำรุงสุข, จุลสารความมั่นคงศึกษา, (กรุงเทพฯ: สถาบันการข่าวกรองแห่งชาติ, มีนาคม, 2561).

³⁷ กิติมัย ธนณาเคนทร์, *Soft Power* ของจีนในศตวรรษที่ 21, 195.

³⁸ Ibid.,

³⁹ Hsiao and Yang, "Confucius Institutes in Southeast Asia Assessing the New Trends in China's Soft Diplomacy."

ทวีปแอฟริกา 54 แห่ง ทวีปอเมริกา 161 แห่ง ทวีปยุโรป 173 แห่ง และทวีปโอเชียเนีย 16 แห่ง ซึ่งในรายงานยังระบุอีกว่า มีครูสอนภาษาจีนที่ทำงานให้กับทางสถาบันขงจื่อในทั่วโลกมากถึง 46,200 คน และมีนักเรียนที่เรียนกับสถาบันขงจื่อแล้วทั่วโลกมากถึง 1.7 ล้านคน อีกทั้งยังมีนักเรียนที่ลงเรียนหลักสูตรออนไลน์อีกถึง 621,000 คน และในรายงานยังระบุว่าสถาบันขงจื่อได้จัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมไปแล้วมากถึง 220,000 ครั้ง ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั่วโลกมากกว่า 100 ล้านคน⁴⁰ ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนถึงความสำเร็จของจีนในการใช้สถาบันขงจื่อเป็นสะพานเชื่อมวัฒนธรรมจีนกับผู้คนต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งนับเป็นความสำเร็จในการขยายอิทธิพลทางด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน

จากการอภิปรายในส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงขีดความสามารถของจีนในด้านเศรษฐกิจ การทหาร และการเมืองระหว่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น จากการวางแผนยุทธศาสตร์ระยะยาว ซึ่งสะท้อนเจตนาของจีนที่จะก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจในเวทีระหว่างประเทศ ถือเป็นการทำทายมหาอำนาจเดิมอย่างสหรัฐฯ ตามแนวคิดของสำนักสังคมนิยมที่ว่า เมื่อมีมหาอำนาจใหม่เติบโตขึ้นมา มหาอำนาจเดิมน่าจะเกิดความรู้สึกหวาดกลัวที่ตนจะสูญเสียอำนาจที่มีอยู่ไป รัฐมหาอำนาจเดิมจำต้องทำทุกวิถีทางที่จะรักษาอำนาจของตนไว้ สถานะเช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดความขัดแย้งและความตึงเครียดเชิงโครงสร้างระหว่างสองรัฐมหาอำนาจที่อาจจะนำไปสู่สงครามได้⁴¹ อย่างไรก็ตามในโลกยุคปัจจุบันสงครามอาจจะเป็นสิ่งที่ไม่หลีกเลี่ยงได้ จากการที่รัฐต่าง ๆ อยู่ในสถานะพึ่งพากันและกัน (Interdependence) แต่ความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจใหม่และเก่าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก ซึ่งสะท้อนจากการทำสงครามการค้าและเทคโนโลยีระหว่างสหรัฐและจีน การดำเนินนโยบายปิดล้อมจีน ผ่านกลุ่มพันธมิตรสหรัฐฯอย่างกลุ่มจตุภาคี (The Quad) และกลุ่ม AUKUS ส่วนจีนก็มีการดำเนินนโยบายเชิงรุกมากขึ้นเพื่อหาแนวร่วม อย่างเช่นการดำเนินนโยบายเส้นทางสายไหม การจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานแห่งเอเชีย (AIIB) ตลอดจนการใช้สถาบันขงจื่อ เป็นต้น จากบริบทความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองนี้แสดงให้เห็นว่าต่างฝ่ายต่างต้องการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของตนให้ได้มากที่สุด ส่งผลให้การมองจีนเป็นภัยคุกคามต่อผลประโยชน์ของสหรัฐฯ จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของจีนในสหรัฐฯ จึงถูกจับตามองเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื่อและห้องเรียนขงจื่อในสหรัฐฯ ที่มีจำนวนสาขามากที่สุดในโลก

⁴⁰ United States. Congress. Senate. Committee on Homeland Security and Governmental Affairs. Permanent Subcommittee on Investigations, Rob Portman, and Tom Carper, *China's Impact On The U.S. Education System: Staff Report Permanent Subcommittee on Investigation United States Senate*, 11-12.

⁴¹ Graham T. Allison, *Destined for war : can America and China escape Thucydides's trap?*, UK edition. ed. (Melbourne: Scribe, 2017).

อิทธิพลของสถาบันขงจื้อในสังคมอเมริกัน

ผู้นำสังคมอเมริกันมองสถาบันขงจื้อเป็นเครื่องมือในการขยายอิทธิพลของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน โดยใช้วิธีการแทรกซึมผ่านระบบการศึกษาอเมริกันจากการให้เงินทุนสนับสนุนสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในสหรัฐฯ โดยมุ่งเป้าหมายไปยังเยาวชน นักศึกษา เพื่อสร้างมุมมองและทัศนคติที่ดีต่อรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน ผ่านสื่อการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ที่มีการควบคุมเนื้อหาโดยรัฐบาลจีน จนนำไปสู่การตั้งคำถามมากมายในสังคมอเมริกันต่อสถาบันขงจื้อ โดยสามารถแบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้ สถาบันขงจื้อกำลังบ่อนทำลายค่านิยมอเมริกัน สถาบันขงจื้อเป็นเครื่องมือโฆษณาชวนเชื่อ สถาบันขงจื้อเป็นหน่วยสอดแนม และสถาบันขงจื้อมีส่วนในการจารกรรมข้อมูลทางวิชาการและเทคโนโลยี จนนำไปสู่มุมมองที่ว่าสถาบันขงจื้อเป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐอเมริกา ซึ่งมุมมองต่อสถาบันขงจื้อต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการชี้แจงจากผู้นำทางสังคมอเมริกัน ที่ต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่ไม่ดีให้แก่สถาบันขงจื้อ โดยมุ่งหวังที่จะจำกัดอิทธิพลของจีนในสังคมอเมริกัน ดังนั้นในส่วนนี้จะอภิปรายให้เห็นภาพว่า เพราะเหตุใดอิทธิพลของสถาบันขงจื้อ จึงถูกมองเป็นภัยคุกคามต่อสังคมอเมริกัน

สถาบันขงจื้อกับการเป็นเครื่องมือของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน

สถาบันขงจื้อเป็นเครื่องมือของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน เป็นประเด็นที่สังคมอเมริกามีมุมมองคล้ายกันมากที่สุด เพราะโครงสร้างการบริหารสถาบันขงจื้ออยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงศึกษาธิการจีน ผ่านหน่วยงานกำกับดูแลที่เรียกว่าฮั่นปิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อทั่วโลกอีกทอดหนึ่ง อีกทั้งรัฐบาลจีนยังจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ หรือ Confucius Institute U.S. Center (CIUS) เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อในสหรัฐฯ เป็นกาลเฉพาะและเมื่อศึกษาถึงรายละเอียดของคณะกรรมการบริหารของฮั่นปิ่นแล้ว พบว่ามีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารทั้งหมด 12 ท่าน ที่เป็นตัวแทนระดับสูงจากกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน⁴² อาทิเช่น ผู้แทนจาก

⁴² The full list of twelve member includes the General Office of the State Council, the Ministry of Education, the Ministry of Finance, the Overseas Chinese Affairs Office of the State Council, the Ministry of Foreign Affairs, the State Development and Reform Commission, the Ministry of Commerce, the Ministry of Culture, the State Administration of Radio Film and Television (China Radio International), the State Press and Publications Administration, the State Council Information Office and the State Language Work Committee.

คณะมุขมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (The General Office of the State Council) ผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศจีน และผู้แทนจากหน่วยงานบริหารสื่อและสิ่งพิมพ์ของรัฐ เป็นต้น⁴³

อีกทั้งในข้อตกลงการจัดตั้งสถาบันขงจื้อเกือบทั้งหมด มีข้อตกลงที่ว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาจีนและสหรัฐฯ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการระหว่างคู่สัญญา ตลอดจนข้อตกลงในเรื่องการบริหารจัดการ การดำเนินงานของสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ จะต้องอนุญาตให้ฮั่นป๋นสามารถคัดเลือกและแต่งตั้งชาวจีนเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการของสถาบันขงจื้อในสถาบันการศึกษาของสหรัฐฯ โดยจะบริหารสถาบันร่วมกันกับผู้อำนวยการชาวอเมริกัน กล่าวคือรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนสามารถแต่งตั้งบุคคลที่ตนคัดเลือกเข้ามาบริหารสถาบันขงจื้อในสถาบันการศึกษาของสหรัฐฯ ได้ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องผ่านความเห็นชอบจากสถาบันการศึกษาอเมริกัน ที่กล่าวเช่นนี้เพราะโครงสร้างการบริหารงานของสถาบันขงจื้อมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับพรรคคอมมิวนิสต์จีน ดังนั้นประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวหาสถาบันขงจื้อ จึงค่อนข้างมีน้ำหนักในสังคมอเมริกัน และสาเหตุสำคัญที่ทำให้สถาบันขงจื้อสามารถเข้ามาขยายอิทธิพลและเป็นหน่วยงานหนึ่งในสถาบันการศึกษาในสหรัฐฯ ได้นั้น เนื่องจากรัฐบาลจีนให้เงินสนับสนุนจำนวนมากให้กับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ผ่านโครงการจัดตั้งสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อในสหรัฐอเมริกา

รัฐบาลจีนได้ลงทุนในการจัดตั้งสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อในสหรัฐฯ เป็นจำนวนเงินมากถึง 158 ล้านดอลลาร์⁴⁴ (เริ่มคำนวณจากปี 2006) โดยสถาบันการศึกษาที่มีข้อตกลงจัดตั้งสถาบันขงจื้อ ไม่จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว อีกทั้งรัฐบาลจีนยังจ่ายเงินทุนสนับสนุนเริ่มต้นเป็นจำนวนเงินประมาณ 150,000 เหรียญดอลลาร์ พร้อมทั้งจ่ายเงินสนับสนุนรายปีอีกปีละ 100,000 เหรียญดอลลาร์ตลอดระยะสัญญา รวมถึงการจ่ายเงินเดือนผู้บริหารและครูที่ถูกส่งเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสหรัฐฯ⁴⁵ การที่รัฐบาลจีนเสนอให้เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในสถาบันขงจื้อทั้งหมดนี้ ทำให้ฮั่นป๋นมีอำนาจต่อรองสูง ในการกำหนดข้อตกลงต่าง ๆ จนนำไปสู่การควบคุมเนื้อหาการเรียนการสอน โดยการเสนอจัดหาสื่อการเรียนการสอน เช่น หนังสือ สื่อการสอนที่เป็นภาพและเสียง มากถึง 3,000 เล่ม ซึ่งทั้งหมดต้องผ่านความเห็นชอบจากฮั่นป๋น รวมถึงการห้ามถกเถียงหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงวิชาการในประเด็นอ่อนไหวของจีน ตลอดจนการจัดกิจกรรมในเขตสถาบันการศึกษา ในประเด็นสิทธิมนุษยชน ได้หวัน และทิเบต เป็นต้น

⁴³ United States. Congress. Senate. Committee on Homeland Security and Governmental Affairs. Permanent Subcommittee on Investigations, Rob Portman, and Tom Carper, *China's Impact On The U.S. Education System: Staff Report Permanent Subcommittee on Investigation United States Senate.*

⁴⁴ Ibid.,

⁴⁵ Rachele Peterson, *Outsourced To China: Confucius Institutes and Soft Power in American Higher Education* (The National Association of Scholars, April, 2017).

สถาบันขงจื้อกับการบิดเบือนข้อมูลในการเรียนการสอน

June Teufel Dreyer ศาสตราจารย์จากมหาวิทยาลัยไมอามี ได้ทำการตรวจสอบสื่อการเรียนการสอนที่ฮั่นปิ่นจัดทำให้กับสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ พบว่ามีเนื้อหาที่เป็นการให้ข้อมูลทางเดียวและบิดเบือนจากความเป็นจริง อย่างเช่น ในสื่อการเรียนการสอนกล่าวหาว่าสหรัฐฯ เป็นผู้รุกรานเกาหลีและเป็นผู้เริ่มก่อสงครามเกาหลีขึ้น โดยมีเนื้อหาบางส่วนที่ปรากฏในสื่อการสอนที่เป็นวิดีโอกล่าวว่า “สหรัฐฯ ผลักดันให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ผ่านมติเห็นชอบให้ยกกองกำลังนานาชาติ เข้าไปรุกรานเกาหลี” ในวิดีโอยังกล่าวอีกว่า “การที่กองทัพจีนยกพลเข้าไปยังเกาหลีเป็นการช่วยปกป้องเกาหลีและปกป้องมาตุภูมิของจีน จากการรุกรานของสหรัฐฯ และสามารถผลักดันกองกำลังแห่งสหประชาชาติ ให้ถอยร่นไปอยู่ใต้เส้นขนานที่ 38 ได้สำเร็จ”⁴⁶ อีกทั้งสื่อการเรียนการสอนที่ฮั่นปิ่นจัดทำให้แก่สถาบันขงจื้อยังมีการยกตัวอย่างที่ไม่ถูกต้องอีกหลายประการ อย่างไรก็ตามมีความพยายามที่จะพัฒนาหนังสือเรียนผ่านแอปพลิเคชัน (Textbook app) เพื่อที่จะใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในสถาบันขงจื้อแห่งมหาวิทยาลัยเพซ (Pace University) ขึ้นมาใหม่ ทางสถาบันฯ จึงได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยหนานจิง (Nanjing Normal University) และบริษัท Phoenix Publishing Group เพื่อพัฒนา Textbook app ดังกล่าวจนสำเร็จ แต่ถูกฮั่นปิ่นสั่งห้ามนำมาใช้ในการเรียนการสอนของสถาบันขงจื้อดังกล่าว⁴⁷

สถาบันขงจื้อกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

เหตุการณ์ที่สะท้อนเจตนาที่ต้องการขัดขวางการจัดกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยในสหรัฐฯ ของสถาบันขงจื้อ อย่างเช่นในปี 2009 มีกำหนดการเยือนมหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนา ของท่านดาไลลามะ ผู้นำทางจิตวิญญาณของชาวทิเบต แต่ถูกยกเลิกกระทันหันโดยการแทรกแซงจากสถาบันขงจื้อ สะท้อนจากคำพูดของ Bailian Li ผู้อำนวยการสถาบันขงจื้อแห่งมหาวิทยาลัยนอร์ทแคโรไลนา กล่าวว่า “ถือเป็นคำเตือนว่าถ้าหากมีการเชิญท่านดาไลลามะ มาที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ก็อีกครั้งในอนาคต อาจจะเป็นการทำลายความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับจีนก็เป็นได้”⁴⁸ การพยายามแทรกแซงของสถาบันขงจื้อในสถาบันการศึกษาไม่ได้มีเฉพาะในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วโลกก็ประสบกับปัญหานี้เช่นเดียวกัน ซึ่งมีบทความ Confucius Institute: Academic Malware ของศาสตราจารย์ ดร.มาร์แชล ซาห์ลินส์ จากมหาวิทยาลัยชิคาโก ได้ทำการรวบรวมวีรกรรมของฮั่นปิ่นในรั้วมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วโลก ในการเข้าไปแทรกแซงและควบคุมเนื้อหา ตลอดจนการบีบบังคับให้ทำการเซนเซอร์เนื้อหาที่อ่อนไหวต่อรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน ซึ่งถือเป็น

⁴⁶ Rachele Peterson, *Outsourced To China: Confucius Institutes and Soft Power in American Higher Education*.

⁴⁷ Ibid.,

⁴⁸ Sahlins, "Confucius Institutes: Academic Malware".

บทความที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อสังคมอเมริกัน ได้ยกตัวอย่างอิทธิพลของสถาบันขงจื้อในรั้วมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น ในปี 2008 มีรายงานจากสำนักข่าว The Vancouver Sun รายงานว่า สถาบันขงจื้อแห่งสถาบันเทคโนโลยีบริติชโคลัมเบียในแคนาดา เหมินเฉยต่อการอภิปรายเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนในจีน โดยให้เหตุผลว่า “ไม่ได้มีอำนาจบีบคั้นขอในประเด็นดังกล่าว” ในปีเดียวกันมหาวิทยาลัยเทลอาวีฟ (Tel Aviv University) ส่งยกเลิกนิทรรศการฝ่าหลุนกงของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษารวมตัวกันฟ้องร้องมหาวิทยาลัย และศาลตัดสินว่าการกระทำดังกล่าวถือเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา⁴⁹ การกระทำของมหาวิทยาลัยสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถาบันขงจื้อ มากกว่าเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

การเข้ามาแทรกแซงสถาบันการศึกษาของฮั่นป๋ัน ถือเป็นความพยายามบ่อนทำลายค่านิยมอเมริกัน โดยเฉพาะสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น โดยใช้สถาบันการศึกษาที่มีความร่วมมือกับฮั่นป๋ัน ปลุกฝังความรู้สึกเกรงใจหรือความกลัวที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องอ่อนไหวของจีน สะท้อนจากคำเตือนของ The U.S. Intelligence Community ออกมาเตือนว่า สถาบันการศึกษาที่มีความร่วมมือกับฮั่นป๋ัน กำลังคุกคามความกล้าที่จะคิดและความกล้าที่จะพูดความจริงเกี่ยวกับรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนให้กับเยาวชนที่จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำอเมริกันรุ่นถัดไป⁵⁰ อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้รัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนสร้างค่านิยมหรือความชื่นชมระบอบพรรคคอมมิวนิสต์จีน ซึ่งถือเป็นการบ่อนทำลายค่านิยมหลักของสังคมอเมริกันที่เป็นผู้นำโลกเสรีประชาธิปไตย สะท้อนจากคำพูดของวุฒิสมาชิก Marco Rubio “เป้าหมายของรัฐบาลจีนคือการใช้ประโยชน์จากเสรีภาพทางวิชาการของสหรัฐฯ เพื่อปลุกฝังทัศนคติสนับสนุนรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนให้กับผู้นำอเมริกันในอนาคต”⁵¹ นอกจากหน่วยงานรัฐและนักการเมืองที่แสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ สมาคมอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งอเมริกา (AAUP) ก็ได้แสดงความคิดเห็นผ่านจดหมายเปิดผนึกส่งถึงสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เพื่อแสดงถึงความห่วงใยในเรื่องสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการที่เป็นค่านิยมหลักของระบบการศึกษาอเมริกัน ซึ่งกล่าวว่า “...สถาบันขงจื้อเป็นเครื่องมือของรัฐบาลจีน ซึ่งได้รับอนุญาตให้เพิกเฉยต่อเสรีภาพทางวิชาการ...”⁵² ดังนั้นอาจจะกล่าวได้ว่า หากสังคมอเมริกันปล่อยให้สถาบันขงจื้อดำเนินกิจกรรมในสหรัฐฯต่อไป ก็เปรียบเสมือนสหรัฐฯยอมให้รัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนค่อยๆ บ่อนทำลายค่านิยมอเมริกันไปที่ละน้อย

⁴⁹ Sahlins, "Confucius Institutes: Academic Malware".

⁵⁰ Rogin, "Waking up to China's infiltration of American colleges."

⁵¹ Ibid.,

⁵² The Association's Committee A on Academic Freedom and Tenure, *On Partnerships with Foreign Governments: The Case of Confucius Institutes*.

สถาบันขงจื้อกับการเป็นเครื่องมือในการโฆษณาชวนเชื่อ

ภาพลักษณ์ของสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อที่อยู่ภายใต้ปีกของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน เป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดี อีกทั้งยังสร้างทัศนคติเชิงลบให้กับสังคมอเมริกัน กอปรกับรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน มุ่งเน้นการดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุกมากขึ้น โดยเฉพาะการพยายามขยายอำนาจอ่อน (Soft Power) จากการโฆษณาชวนเชื่อของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในประเทศต่าง ๆ ซึ่งสถาบันขงจื้อถือเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือหลักในการขยายอำนาจอ่อนนั้นของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน สะท้อนจากคำกล่าวในปี 2009 ของ Li Changchun หัวหน้าฝ่ายโฆษณาชวนเชื่อของพรรคคอมมิวนิสต์จีนและสมาชิกคณะกรรมการการถาวรแห่งพรรคคอมมิวนิสต์จีน กล่าวถึงสถาบันขงจื้อว่า “เป็นส่วนสำคัญในการสร้างโฆษณาชวนเชื่อในต่างประเทศของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน”⁵³ ซึ่งเมื่อนำมาประกอบกับคำกล่าวของ Liu Yandong อดีตรองนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่กล่าวว่า “...รัฐบาลจีนให้การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างจีนกับประเทศต่าง ๆ ในการจัดตั้งและการดำเนินงานของสถาบันขงจื้อเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สนใจเรียนภาษาจีนที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วโลก...”⁵⁴

จากคำกล่าวดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงเจตนาที่ชัดเจนของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนในการทำโฆษณาชวนเชื่อผ่านสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อ ยิ่งตอกย้ำความไม่ไว้วางใจของสังคมอเมริกันต่อสถาบันขงจื้อ สะท้อนจากความคิดเห็นของ Ben Sasse สมาชิกวุฒิสภา “สถาบันขงจื้อมีวัตถุประสงค์ที่ชั่วร้ายแอบแฝงอยู่สองประการคือ การเผยแพร่โฆษณาชวนเชื่อของคอมมิวนิสต์ และการสอดแนมนักศึกษาจีนที่กำลังศึกษาในสหรัฐฯ”⁵⁵ อีกทั้ง Mike Pompeo รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถาบันขงจื้อว่า “การเข้ามาทำโฆษณาชวนเชื่อของพรรคคอมมิวนิสต์จีนกับเยาวชนอเมริกัน ผ่านสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อในโรงเรียนอเมริกันนั้น เป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ และเราต้องร้องขอให้สถาบันการศึกษาของสหรัฐฯทั่วประเทศยุติความร่วมมือทั้งหมดกับสถาบันขงจื้อ”⁵⁶ อีกทั้งยังมีนิตยสาร Indo – Pacific Defense Forum ที่จัดทำขึ้นโดยผู้บัญชาการกองบัญชาการสหรัฐฯ ประจำภาคพื้นอินโดแปซิฟิก ได้เขียนบทความถึงสถาบันขงจื้อ โดยนิยามหน้าที่ของสถาบันขงจื้อว่าเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่โฆษณาชวนเชื่อของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน

⁵³ Rachele Peterson, *Outsourced To China: Confucius Institutes and Soft Power in American Higher Education*.

⁵⁴ Hsiao and Yang, "Confucius Institutes in Southeast Asia Assessing the New Trends in China's Soft Diplomacy."

⁵⁵ "Trump administration: Confucius Institute is arm of Beijing," *The Washington post*, 2020, accessed May 14, 2022, https://www.washingtonpost.com/world/national-security/trump-administration-confucius-institute-is-arm-of-beijing/2020/08/13/37418da0-dd8a-11ea-b4f1-25b762cddb4_story.html.

⁵⁶ U.S. Department of State, "Secretary Michael R. Pompeo With Tony Katz of The Morning News on WIBC Indianapolis."

ในต่างประเทศอีกด้วย⁵⁷ ดังนั้นจากทัศนคติของนักการเมืองที่เป็นตัวแทนประชาชน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศที่เป็นตัวแทนฝ่ายบริหารและบทความที่ตีพิมพ์จากฝ่ายความมั่นคง สะท้อนให้เห็นว่าสหรัฐฯ มีมุมมองต่อสถาบันขงจื่อว่า เป็นเครื่องมือของจีนที่ใช้เป็นหน่วยงานย่อยในการทำโฆษณาชวนเชื่อในสถาบันการศึกษาในสหรัฐฯ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงภายในสหรัฐฯ ในอนาคตได้

สถาบันขงจื่อกับกิจกรรมแฝงด้านการข่าวและการจารกรรม

สังคมนอเมริกันยังมีความสงสัยถึงสถาบันขงจื่อว่าอาจจะเป็นหน่วยงานสอดแนมของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในสหรัฐฯ ซึ่งหากพิจารณาจากโครงสร้างการบริหารของสถาบันขงจื่อ กอปรกับผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการและครูผู้สอนที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน รวมถึงโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนที่เข้าไปศึกษาและใช้ชีวิตอยู่ในสหรัฐฯ ย่อมส่งผลให้สังคมนอเมริกันเกิดความสงสัยในประเด็นดังกล่าว สะท้อนจากความคิดเห็นของ Christopher A. Wray ผู้อำนวยการ FBI กล่าวว่า “สถาบันการศึกษาในสหรัฐฯ เปิดโอกาสให้รัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนเข้ามาปลูกสายลับในโรงเรียนอเมริกัน”⁵⁸ กอปรกับ Ben Sasse สมาชิกวุฒิสภา ได้ให้ความเห็นว่า หนึ่งในวัตถุประสงค์แอบแฝงของสถาบันขงจื่อ คือเป็นหน่วยสอดแนมนักศึกษาชาวจีนที่กำลังศึกษาในสหรัฐฯ⁵⁹ อีกทั้ง The U.S. Intelligence Community ออกมาเตือนให้ตระหนักถึงศักยภาพของหน่วยสอดแนมจีน⁶⁰ ขณะที่พูดถึงเรื่องเกี่ยวกับสถาบันขงจื่อ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นมุมมองของสังคมนอเมริกันต่อสถาบันขงจื่อว่าเป็นหน่วยสอดแนมของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน

ส่วนประเด็นที่สถาบันขงจื่อมีส่วนในการจารกรรมข้อมูลทางวิชาการและเทคโนโลยี สืบเนื่องจากการที่สถาบันขงจื่อถูกเชื่อมโยงเข้ากับโครงการดึงดูดนักวิจัยและนักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกันเชื้อสายจีนกลับไปทำงานให้กับพรรคคอมมิวนิสต์จีน หรือโครงการ The Thousand Talents program ซึ่งเป็นหนึ่งในสามยุทธศาสตร์ระยะยาวของจีน ในการพัฒนาศักยภาพทางด้านเทคโนโลยี ที่ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การขยายอำนาจอ่อน (Soft Power) ผ่านสถาบันขงจื่อ ยุทธศาสตร์ Made in China 2025 และยุทธศาสตร์การพัฒนาความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยี ผ่านโครงการ The Thousand Talents program โดยทั้งสามยุทธศาสตร์ของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนนี้เข้ามาเกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาของสหรัฐฯ ผ่านการจัดทำข้อตกลงในการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ โดยมีสถาบัน

⁵⁷ Forum Staff, "Propaganda Proliferator: The Confucius Institutes, under the aegis of the Chinese government, infiltrate nation worldwide in increasingly insidious and imperious ways," *Indo-Pacific Defense Forum: Weapons of Mass Misinformation Chinese Communist Party's Influence Campaigns 2019*.

⁵⁸ Rogin, "Waking up to China's infiltration of American colleges."

⁵⁹ Ibid.,

⁶⁰ Ibid.,

ขงจื่อเป็นสะพานเชื่อมระหว่างจีนและมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานวิจัยในสหรัฐฯ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและดำเนินการดึงดูดนักวิจัยและนักวิทยาศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถกลับไปทำงานให้กับรัฐบาลจีน เพื่อส่งเสริมยุทธศาสตร์ที่จะก้าวขึ้นมาเป็นเลิศด้านการผลิตสินค้าทันสมัยของโลก ตามแผนยุทธศาสตร์ Made in China 2025 แน่ใจว่าการดำเนินยุทธศาสตร์ของรัฐบาลจีนเช่นนี้ ส่งผลต่อมุมมองของสังคมอเมริกันในประเด็นเกี่ยวกับการเข้ามาของสถาบันขงจื่อว่าเป็นหน่วยงานในการจรรกรวมข้อมูลทางวิชาการและเทคโนโลยี เพื่อนำไปต่อยอดให้จีนกลายเป็นประเทศผู้นำในการผลิตสินค้าทันสมัยตามยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนวางไว้

จากการอภิปรายข้างต้นถึงอิทธิพลของสถาบันขงจื่อในสังคมอเมริกัน สามารถสรุปได้ว่า อิทธิพลของสถาบันขงจื่อในสังคมอเมริกันเกิดขึ้นจากการที่สถาบันการศึกษาในสหรัฐฯ ได้รับเงินสนับสนุนโดยตรงจากรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนเป็นจำนวนมาก ในการก่อตั้งสถาบันขงจื่อและได้รับเงินสนับสนุนรายปีตลอดระยะเวลาสัญญา อีกทั้งรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนยังจัดหาสื่อการเรียนการสอน รวมถึงจัดหาและจ่ายเงินเดือนให้กับบุคลากรทั้งฝ่ายบริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการของสถาบันขงจื่อในสถาบันการศึกษาในสหรัฐฯ ซึ่งถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์แบบผู้ให้ (รัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน) และผู้รับ (สถาบันการศึกษาอเมริกัน) ก่อให้เกิดความรู้สึกเกรงใจต่อรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนและเกรงกลัวที่จะสูญเสียความสัมพันธ์นี้ไป หรือกลัวที่จะเสียผลประโยชน์ที่ตนได้รับจากรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนไป ดังนั้นสถาบันขงจื่อจึงมีอิทธิพลมากขึ้นในสถาบันการศึกษาในสหรัฐฯ แต่ในทางกลับกันโครงสร้างการบริหารงานของสถาบันขงจื่อที่เชื่อมโยงกับพรรคคอมมิวนิสต์จีนเช่นนี้ ทำให้ภาพของสถาบันขงจื่อถูกผูกติดกับรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนจนแยกไม่ออก กล่าวคือภาพลักษณ์ของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนเท่ากับภาพลักษณ์ของสถาบันขงจื่อ ทำให้สถาบันขงจื่อถูกมองเป็นภัยคุกคามต่อสังคมอเมริกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวความคิดการป้องกันอย่างผิดปกติของภัยคุกคามกับอิทธิพลของสถาบันขงจื่อในสังคมอเมริกัน

จากการอภิปรายในสองส่วนข้างต้นพบว่า การที่จีนผงาดขึ้นมาเป็นคู่แข่งกับสหรัฐฯ ในเวทีระหว่างประเทศ ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างทั้งสองรัฐ ส่งผลให้สหรัฐฯ มองจีนเป็นภัยคุกคามต่ออิทธิพลของสหรัฐฯ ในเวทีระหว่างประเทศ กอปรกับการขยายตัวของอิทธิพลของสถาบันขงจื่ออย่างรวดเร็วทั่วสหรัฐฯ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื่อนั้นมีความเกี่ยวข้องกับเยาวชนและระบบการศึกษาของสหรัฐฯ อีกทั้งโครงสร้างการบริหารของสถาบันขงจื่อที่ถูกผูกติดกับรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนจนแยกไม่ออก ส่งผลให้สถาบันขงจื่อถูกมองเป็นภัยคุกคามต่อสังคมอเมริกัน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้รัฐบาลอเมริกัน ดำเนินนโยบายสกัดกั้นอิทธิพลของสถาบันขงจื่อ ซึ่งสะท้อนจากการออกกฎหมาย The National Defense Authorization Act for FY2019 เป็นกฎหมายห้ามมิให้กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ให้เงินทุนสนับสนุนกับสถาบันการศึกษาอเมริกันที่มีความร่วมมือกับสถาบันขงจื่อ อีกทั้งในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2020 รัฐบาลภายใต้การบริหารของประธานาธิบดีทรัมป์ ได้ออก

กฎหมายให้ศูนย์อำนวยการสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ (CIUS) ต้องขึ้นทะเบียนเป็นคณะผู้แทนต่างชาติ (Foreign Mission) ในนามของรัฐบาลจีน เพื่อให้รัฐบาลอเมริกันสามารถตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมของสถาบันขงจื้อได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งการดำเนินการของภาคการเมืองอเมริกันนี้ส่งผลให้สถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ ต้องปิดตัวไปมากถึง 104 แห่ง จาก 110 แห่งทั่วประเทศ⁶¹ ถือเป็นความสำเร็จของภาคการเมืองและรัฐบาลอเมริกันในการสร้างความตระหนักรู้ถึงภัยคุกคามจากสถาบันขงจื้อ และได้รับความชอบธรรมในการดำเนินการสกัดกั้นอิทธิพลของสถาบันขงจื้อในสังคมอเมริกัน ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดการพองตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) จากการที่ภาคการเมืองและรัฐบาลอเมริกันใช้วิธีการขยายภาพความน่ากลัวของสถาบันขงจื้อ ให้เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา ทั้งที่ยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนว่าสถาบันขงจื้อเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาจริงหรือไม่ เนื่องจากเป็นเรื่องของทัศนคติและมุมมองที่ยากในการหาข้อสรุป

แนวคิดการพองตัวอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) หมายถึงความพยายามสร้างความตระหนักรู้ถึงภัยคุกคาม มากกว่าขอบเขตความเป็นจริงของภัยคุกคามนั้นของรัฐหนึ่งต่อสาธารณชน เพื่อสร้างความชอบธรรมในการดำเนินการกำจัดหรือจำกัดอิทธิพลของรัฐฝ่ายตรงข้ามที่เป็นศัตรู โดยการสร้างภาพให้อีกฝ่ายดูน่ากลัวและเป็นอันตรายเกินกว่าความเป็นจริงที่อาจจะเกิดขึ้น จากคำนิยามดังกล่าวสอดคล้องกับการดำเนินการของรัฐบาลอเมริกันในการสกัดกั้นอิทธิพลของสถาบันขงจื้อ โดยพยายามสร้างภาพให้สถาบันขงจื้อมีความน่ากลัวและเป็นอันตรายกว่าความเป็นจริง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวทำให้สังคมอเมริกันเริ่มรับรู้ถึงอันตรายจากอิทธิพลของสถาบันขงจื้อมากขึ้นเรื่อย ๆ จนนำไปสู่กระแสต่อต้านสถาบันขงจื้อในสังคมอเมริกัน ซึ่งปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่ภาคการเมืองอเมริกัน พยายามขยายภาพภัยคุกคามของสถาบันขงจื้อในสังคมอเมริกันให้ค่อย ๆ ใหญ่ขึ้น โดยเริ่มจุดประเด็นจากเพียงแค่การตั้งข้อสงสัยว่าสถาบันขงจื้อ มีความพยายามลิดรอนสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในประเด็นอ่อนไหวของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนในสถาบันการศึกษา จนพัฒนามาสู่การมองว่าอิทธิพลของสถาบันขงจื้อนั้นเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐฯ ซึ่งเป็นความพยายามของภาคการเมืองอเมริกันในการยกระดับอันตรายของสถาบันขงจื้อ โดยการให้ข้อมูลการตั้งคำถามและภาษาที่ใช้ต่อสถาบันขงจื้อ ของภาคการเมืองอเมริกันผ่านสื่อสารมวลชนและสาธารณชน เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นต่อสังคมอเมริกัน ดังนั้นในส่วนนี้จะยกตัวอย่างการแสดงความคิดเห็นและมุมมองของผู้นำสังคมอเมริกัน โดยจะแสดงมุมมองของผู้ที่มีอิทธิพลในภาคการศึกษา ภาคการเมือง เจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง และฝ่ายบริหารของรัฐบาลอเมริกัน ที่ร่วมกันประกอบสร้างภาพอันตรายหรือภัยคุกคามจากอิทธิพลของสถาบันขงจื้อในสังคมอเมริกัน

⁶¹ "How Many Confucius Institutes Are in the United States?," National Association of Scholars, 2022, accessed June 28, 2022, https://www.nas.org/blogs/article/how_many_confucius_institutes_are_in_the_united_states.

ผู้ที่ออกมาเคลื่อนไหวในภาคการศึกษา เพื่อต่อต้านการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อใน สังกอมเมริกันอย่างเด่นชัดคือ ศาสตราจารย์ ดร.มาร์แชล ซาห์ลินส์ จากมหาวิทยาลัยชิคาโก ได้ออกมาเรียกร้องให้ทางมหาวิทยาลัยชิคาโกพิจารณายุติความร่วมมือกับสถาบันขงจื้อ โดยเปรียบเทียบ สถาบันขงจื้อว่าเป็นไวรัสทางวิชาการในระบบการศึกษาของสหรัฐฯ และมองว่ารัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน ใช้สถาบันขงจื้อเป็นเครื่องมือ เพื่อเข้ามาแทรกแซงสถาบันการศึกษาในสหรัฐฯ โดยมีความพยายามในการควบคุมเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นในประเด็นอ่อนไหวของจีนในสถาบันการศึกษาที่มีความร่วมมือกับสถาบันขงจื้อ ถือเป็นบ่อนทำลายค่านิยมอเมริกัน ในการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีภาพที่ยึดถือปฏิบัติกันมาช้านาน⁶² จนนำไปสู่การปิดสถาบันขงจื้อ ในมหาวิทยาลัยชิคาโกในปี 2014 ซึ่งสอดคล้องกับสมาคมอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งอเมริกา (AAUP) ได้ส่งหนังสือถึงสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิก เพื่อแสดงถึงความห่วงใยในเรื่องสิทธิและ เสรีภาพทางวิชาการที่เป็นหัวใจสำคัญของระบบการศึกษาอเมริกัน จึงขอให้สถาบันอุดมศึกษาใน อเมริกาเหนือทั้งหมด พิจารณายุติความร่วมมือกับสถาบันขงจื้อหรือเจรจาปรับเปลี่ยนข้อตกลงที่ทำไว้ ใหม่⁶³ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเสรีภาพทางวิชาการ โดยมีเนื้อหาในหนังสือที่กล่าวถึงการดำเนินการของสถาบัน ขงจื้อ ที่มีใจความสำคัญว่า

“...สถาบันขงจื้อเป็นเครื่องมือของรัฐบาลจีนและได้รับอนุญาตให้เพิกเฉยต่อ เสรีภาพทางวิชาการ การดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ฮั่นปิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลจีน ที่มีสมาชิกผู้บริหารหน่วยงานมาจากคณะกรรมการบริหารพรรคคอมมิวนิสต์จีน และรองนายกแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน อีกทั้งสัญญาข้อตกลงในการจัดตั้งสถาบันขงจื้อกับสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในอเมริกา เหนือ เกือบทั้งหมดถูกขอไม่ให้เปิดเผยรายละเอียดต่อสาธารณะ ที่สำคัญมหาวิทยาลัย ในอเมริกาเหนือได้อนุญาตให้สถาบันขงจื้อมีอำนาจในการจัดการหลักสูตร และสรรหา บุคลากรในการทำงาน รวมถึงควบคุมเนื้อหาได้ด้วยตัวเอง...”⁶⁴

จากข้อความดังกล่าวของสมาคมอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งอเมริกา สะท้อนถึงความกังวลเรื่องความ โปร่งใสในรายละเอียดข้อตกลงการจัดตั้งสถาบันขงจื้อในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในอเมริกาเหนือ และการที่อนุญาตให้สถาบันขงจื้อสามารถบริหารจัดการหลักสูตรและจัดหาบุคลากรมาทำหน้าที่ใน สถาบันได้ด้วยตัวเอง เปรียบเสมือนเปิดโอกาสให้รัฐบาลจีนสามารถเข้ามาปลุกฝังค่านิยมจีนในด้าน

⁶² Sahlins, "Confucius Institutes: Academic Malware".

⁶³ The Association's Committee A on Academic Freedom and Tenure, *On Partnerships with Foreign Governments: The Case of Confucius Institutes*.

⁶⁴ Ibid.,

ต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ ผ่านการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาอเมริกันที่จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำอเมริกันรุ่นใหม่ในอนาคตได้

ในขณะเดียวกันภาคการเมืองของสหรัฐฯ ก็ได้ออกมาต่อต้านการมีอยู่ของสถาบันขงจื้อด้วยเช่นกัน ซึ่งภาคการเมืองมองว่ารัฐบาลจีนใช้สถาบันขงจื้อเป็นเครื่องมือ เพื่อแทรกแซงระบบการศึกษาอเมริกัน ถือเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐฯ ในระยะยาว อีกทั้งยังเป็นหน่วยโฆษณาชวนเชื่อหน่วยสอดแนมเพื่อหาข่าวกรอง และที่สำคัญคือการปลุกฝังค่านิยมเงินให้กับเยาวชนอเมริกัน เพื่อสร้างผู้นำอเมริกันรุ่นใหม่ที่ยอมเงิน โดยมีความเห็นจากนักการเมือง เจ้าหน้าที่ระดับสูง รวมถึงผู้นำรัฐบาลได้กล่าวถึงการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ

ตัวอย่างความคิดเห็นของนักการเมืองอเมริกันต่อการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ Marco Rubio สมาชิกวุฒิสภาจากรัฐฟลอริดา กล่าวว่า “เป้าหมายของรัฐบาลจีนคือการใช้ประโยชน์จากเสรีภาพทางวิชาการของสหรัฐฯ เพื่อปลุกฝังทัศนคติสนับสนุนเงินให้กับผู้นำอเมริกันในอนาคต”⁶⁵ ส่วน Ben Sasse สมาชิกวุฒิสภาจากรัฐเนแบรสกา กล่าวว่า “ในปัจจุบันสถาบันขงจื้อกลายเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาทั่วสหรัฐฯ แต่เบื้องหลังกิจกรรมและการเรียนการสอนของสถาบันขงจื้อมีวัตถุประสงค์ที่ชั่วร้ายแอบแฝงอยู่สองประการด้วยกัน คือการเผยแพร่โฆษณาชวนเชื่อของคอมมิวนิสต์ และการสอดแนมนักศึกษาจีนที่กำลังศึกษาในสหรัฐฯ”⁶⁶ และ Ted Cruz สมาชิกวุฒิสภาจากรัฐเท็กซัส ได้แสดงความเห็นถึงสถาบันขงจื้อว่า “สถาบันขงจื้อเป็นภัยคุกคามต่อเสรีภาพทางวิชาการและความมั่นคงของชาติ เนื่องจากสถาบันขงจื้อมีความเชื่อมโยงกับพรรคคอมมิวนิสต์จีน และถือเป็นแนวร่วมด้านหน้าในการขยายอิทธิพลของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในต่างประเทศ ซึ่งในสหรัฐฯ เองมีสถาบันขงจื้อดำเนินการอยู่มากกว่า 100 แห่งและทั่วโลกมีสถาบันขงจื้อมากกว่า 500 แห่ง”⁶⁷ ความคิดเห็นของสมาชิกวุฒิสภาสหรัฐฯ ทั้ง 3 ท่านเป็นเพียงตัวอย่างส่วนหนึ่งของนักการเมืองอเมริกันและยังมีอีกจำนวนไม่มากนักที่ยังไม่ได้กล่าวถึง

ส่วนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ระดับสูงและหน่วยงานของรัฐ Christopher A. Wray ผู้อำนวยการ FBI กล่าวถึงการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ ว่า “ทาง FBI กำลังจับตามองการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้ออยู่อย่างใกล้ชิดและได้มีการสอบสวนสถาบันขงจื้อบางแห่งแล้ว”⁶⁸ Wray ยังกล่าวอีกว่า “ความไร้เดียงสาของสถาบันการศึกษาอเมริกัน กำลังจะสร้างปัญหาที่

⁶⁵ Rogin, "Waking up to China's infiltration of American colleges."

⁶⁶ Riechmann, "Trump administration: Confucius Institute is arm of Beijing."

⁶⁷ Rogin, "Pentagon barred from funding Confucius Institutes on American."

⁶⁸ Rogin, "Waking up to China's infiltration of American colleges."

ร้ายแรงขึ้นในสหรัฐฯ จากการเปิดโอกาสให้รัฐบาลจีนเข้ามาปลูกสายลับในโรงเรียนอเมริกัน”⁶⁹ ส่วน The U.S. Intelligence Community ออกมาเตือนให้ตระหนักถึงศักยภาพของหน่วยสอดแนมจีน แต่ที่ทำทายนามากกว่านั้นคือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ กำลังสร้างภัยคุกคามต่อความคิดและความกล้าที่จะพูดความจริงเกี่ยวกับจีนให้กับผู้นำอเมริกันรุ่นถัดไป รวมถึงความเข้าใจที่แท้จริงของระบอบการปกครองของพรรคคอมมิวนิสต์จีน⁷⁰ ขณะที่ Mike Pompeo รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐฯ กล่าวถึงการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อในสหรัฐฯ ว่า “สาธารณรัฐประชาชนจีนใช้ประโยชน์จากการเปิดกว้างทางสังคมของสหรัฐฯ เข้ามาทำโฆษณาชวนเชื่อเป็นวงกว้าง โดยให้เงินทุนสนับสนุนจำนวนมากเพื่อดำเนินการสร้างอิทธิพลของจีนในประเทศนี้”⁷¹ อีกทั้ง Mike Pompeo ยังได้ให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์กับรายการข่าวเช้าของ WIBC ว่า “การเข้ามาทำโฆษณาชวนเชื่อของพรรคคอมมิวนิสต์จีนกับเยาวชนอเมริกัน ผ่านสถาบันขงจื้อและห้องเรียนขงจื้อในโรงเรียนอเมริกันนั้น เป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ และเราต้องร้องขอให้สถาบันการศึกษาทั่วประเทศ ยุติความร่วมมือทั้งหมดกับสถาบันขงจื้อ”⁷²

จากมุมมองและทัศนคติของผู้นำสังคมอเมริกันจำนวนหนึ่งที่ได้กล่าวมานั้น สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่ต้องการสร้างความตระหนักถึงอันตรายจากการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื้อในสังคมอเมริกัน เมื่อพิจารณาถึงภาษาและถ้อยคำที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะของผู้นำทางสังคมอเมริกันต่อสถาบันขงจื้อพบว่ามีการใช้ภาษาที่สื่อถึงภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากสถาบันขงจื้อในหลายระดับ ตั้งแต่กล่าวหาว่าสถาบันขงจื้อเป็นเครื่องมือของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน สถาบันขงจื้อมีความพยายามบ่อนทำลายค่านิยมอเมริกัน จนถึงการมองว่าสถาบันขงจื้อเป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐอเมริกา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการประกอบสร้างภาพภัยคุกคามของสถาบันขงจื้อให้ขยายตัวใหญ่ขึ้น ในขณะที่ทัศนคติของชาวอเมริกันมีแนวโน้มไม่ชื่นชอบจีนสูงขึ้น สะท้อนจากผลสำรวจความนิยมของชาวอเมริกันที่มีต่อจีน จากสถาบัน Pew Research สถาบันวิจัยที่ได้รับการยอมรับในสหรัฐฯ โดยเป็นการเก็บข้อมูล ตั้งแต่ปี 2005 – 2020 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันที่สถาบันขงจื้อเริ่มก่อตั้งและขยายสาขาไปทั่วสหรัฐฯ พบว่าความชื่นชอบของชาวอเมริกันที่มีต่อจีนจากร้อยละ 43 ในปี 2005 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 22 ในปี 2020 ขณะที่ความไม่ชื่นชอบเงินของชาวอเมริกันเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

⁶⁹ Rogin, "Waking up to China's infiltration of American colleges."

⁷⁰ Ibid.,

⁷¹ Riechmann, "Trump administration: Confucius Institute is arm of Beijing."

⁷² U.S. Department of State, "Secretary Michael R. Pompeo With Tony Katz of The Morning News on WIBC Indianapolis."

จากร้อยละ 35 ในปี 2005 เป็นร้อยละ 73 ในปี 2020⁷³ และหากพิจารณาแบ่งเป็นช่วงอายุของชาวอเมริกันพบว่า ความไม่ชื่นชอบจีนเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนเช่นกัน โดยผลสำรวจแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มอายุและมีผลลัพธ์ดังนี้ 1) ช่วงอายุระหว่าง 18 – 29 ปี ความไม่ชื่นชอบต่อจีน จากร้อยละ 26 ในปี 2005 สูงขึ้นเป็นร้อยละ 56 ในปี 2020 2) ช่วงอายุระหว่าง 30 – 49 ปี ความไม่ชื่นชอบต่อจีน จากร้อยละ 34 ในปี 2005 สูงขึ้นเป็นร้อยละ 71 ในปี 2020 และ 3) ช่วงอายุ 50 ปีและสูงขึ้นไป ความไม่ชื่นชอบต่อจีน จากร้อยละ 41 ในปี 2005 สูงขึ้นเป็นร้อยละ 81 ในปี 2020⁷⁴ หากพิจารณาจากผลสำรวจทัศนคติของชาวอเมริกันที่มีต่อจีนนี้ แสดงให้เห็นว่านโยบายการทูตสาธารณะต่าง ๆ ที่รัฐบาลจีนใช้ เพื่อสร้างอิทธิพลและภาพลักษณ์ที่ดีของจีนในสังคมอเมริกัน โดยเฉพาะผ่านการดำเนินกิจกรรมของสถาบันขงจื่อในสหรัฐฯ ที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2004 ไม่ได้ทำให้ชาวอเมริกันมีทัศนคติที่ดีต่อจีนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางของผู้นำสังคมอเมริกันจำนวนหนึ่ง ที่ต้องการสร้างภาพลบของจีนให้กับชาวอเมริกัน โดยเฉพาะภาคการเมืองที่พยายามสร้างภาพความน่ากลัวของสถาบันขงจื่อว่าจะเข้ามาทำลายค่านิยมของชาวอเมริกันและเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา ดังนั้นความพยายามสร้างภาพภัยคุกคามของสถาบันขงจื่อของภาคการเมืองอเมริกัน กอปรทัศนคติที่ไม่ชื่นชอบจีนของชาวอเมริกันที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการป้องกันอย่างผิดปกติของภัยคุกคาม (Threat Inflation) ส่งผลให้รัฐบาลอเมริกันมีความชอบธรรมในการดำเนินนโยบายสกัดกั้นอิทธิพลของสถาบันขงจื่อในสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้สถาบันขงจื่อในสหรัฐฯ ต้องปิดตัวลงไปมากถึง 104 แห่ง จาก 110 แห่งทั่วประเทศ⁷⁵ ซึ่งถือเป็นความสำเร็จของรัฐบาลอเมริกันในการสกัดกั้นอิทธิพลของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนในสังคมอเมริกัน

บทสรุป

จากการอภิปรายข้างต้นพบว่า ถึงแม้ยังหาข้อสรุปไม่ได้ว่าอิทธิพลของสถาบันขงจื่อเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐอเมริกาจริงหรือไม่ แต่การประกอบสร้างให้สถาบันขงจื่อมีความน่ากลัวมากขึ้นเรื่อย ๆ จากภาคการเมืองอเมริกันที่พยายามให้ข้อมูลด้านลบของสถาบันขงจื่อผ่านสาธารณชน จนนำไปสู่การดำเนินการสกัดกั้นอิทธิพลของสถาบันขงจื่อในที่สุด หากจะพิจารณาถึงสาเหตุที่แท้จริงของมุมมองของภาคการเมืองอเมริกันว่าเพราะเหตุใด จึงมองอิทธิพลของสถาบันขงจื่อ

⁷³ Kat Devlin Laura Silver, Christine Huang,, *Americans Fault China for Its Role in the Spread of COVID-19*, Pew Research Center (July 2020), <https://www.pewresearch.org/global/2020/07/30/americans-fault-china-for-its-role-in-the-spread-of-covid-19/>.

⁷⁴ Laura Silver, *Americans Fault China for Its Role in the Spread of COVID-19*.

⁷⁵ "How Many Confucius Institutes Are in the United States?."

ว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของสหรัฐฯ ทั้ง ๆ ที่สถาบันขงจื่อดำเนินกิจกรรมในสังคมนอเมริกันมา ยาวนานกว่า 10 ปี ซึ่งคำตอบก็คือ ภาพลักษณ์ของสถาบันขงจื่อถูกผูกติดกับรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน ซึ่งการที่เงินผงาดขึ้นมาท้าทายมหาอำนาจสหรัฐฯ ในเวทีเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ ส่งผลให้ รัฐบาลอเมริกัน จำเป็นต้องดำเนินการสกัดกั้นอิทธิพลของจีนในทุกด้าน เพื่อสกัดกั้นไม่ให้จีนมีบทบาท หรืออิทธิพลเทียบเคียงกับตน ดังนั้นสถาบันขงจื่อที่เป็นตัวแทนของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีน จึงเป็น เป้าหมายลำดับต้น ๆ ของรัฐบาลสหรัฐฯ ในการกำจัดให้หมดไปจากสังคมนอเมริกัน

บรรณานุกรม

- Allison, Graham T. *Destined for War : Can America and China Escape Thucydides's Trap?* UK edition. ed. Melbourne: Scribe, 2017.
- Fiskesjö, Magnus. "Who's Afraid of Confucius? Fear, Encompassment, and the Global Debates over the Confucius Institutes." In *Yellow Perils*, edited by Franck Billé and Sören Urbansky. China Narratives in the Contemporary World, 221-45: University of Hawai'i Press, 2018.
- Forum Starff. "Propaganda Proliferator: The Confucius Institutes, under the Aegis of the Chinese Government, Infiltrate Nation Worldwide in Increasingly Insidious and Imperious Ways." *Indo-Pacific Defense Forum: Weapons of Mass Misinformation Chinese Communist Party's Influence Campaigns 2019*.
- "How Many Confucius Institutes Are in the United States?" National Association of Scholars, 2022, accessed June 28, 2022, https://www.nas.org/blogs/article/how_many_confucius_institutes_are_in_the_united_states.
- Hsiao, H. H. Michael, and Alan H. Yang. "Confucius Institutes in Southeast Asia Assessing the New Trends in China's Soft Diplomacy." In *China's Footprints in Southeast Asia*, edited by Alan H. Yang, Maria Serena I. Diokno and Hsin-Huang Michael Hsiao, 194-225: NUS Press, 2019.
- "China's Economy Could Overtake Us Economy by 2030." VOA, 2022, accessed May 10, 2022, <https://www.voanews.com/a/chinas-economy-could-overtake-us-economy-by-2030/6380892.html>.
- Kaufmann, Chaim. "Threat Inflation and the Failure of the Marketplace of Ideas: The Selling of the Iraq War." *International Security* 29, no. 1 (2004): 5-48. <http://www.jstor.org.chula.idm.oclc.org/stable/4137546>.
- "How Threat Inflation Works." *The American Conservative*, 2016, accessed June 26, 2022, <https://www.theamericanconservative.com/larison/how-threat-inflation-works/>.
- Laura Silver, Kat Devlin, Christine Huang,. *Americans Fault China for Its Role in the*

Spread of Covid-19. Pew Research Center (July 2020).

<https://www.pewresearch.org/global/2020/07/30/americans-fault-china-for-its-role-in-the-spread-of-covid-19/>.

Lien, Donald, and Peilan Tang. "Let's Play Tic-Tac-Toe: Confucius Institutes Versus American Cultural Centres." *Economic and Political Studies* 10, no. 2 (2022/04/03 2022): 129-54. <https://doi.org/10.1080/20954816.2021.1920194>.
<https://doi.org/10.1080/20954816.2021.1920194>

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/20954816.2021.1920194>.

Liping, Xia. "How China Thinks About National Security." In *Rising China*, edited by R. O. N. Huisken. Power and Reassurance, 103-18: ANU Press, 2009.

Mearsheimer, John J. *The Tragedy of Great Power Politics*. The Norton Series in World Politics. Updated edition. ed. New York: W.W. Norton & Company, 2014.

"The State Department Labeled China's Confucius Program a Bad Influence on U.S. Student. What's the Story?" *The Washington Post*, 2020, accessed May 23, 2022, <https://www.washingtonpost.com/politics/2020/08/24/state-department-labeled-chinas-confucius-programs-bad-influence-us-students-whats-story/>.

Paradise, James F. "China and International Harmony: The Role of Confucius Institutes in Bolstering Beijing's Soft Power." *Asian Survey* 49, no. 4 (2009): 647-69.
<https://doi.org/10.1525/as.2009.49.4.647>.
<http://www.jstor.org/stable/10.1525/as.2009.49.4.647>.

Rachelle Peterson. *Outsourced to China: Confucius Institutes and Soft Power in American Higher Education*. The National Association of Scholars, April, 2017.

"Trump Administration: Confucius Institute Is Arm of Beijing." *The Washington Post*, 2020, accessed May 14, 2022, https://www.washingtonpost.com/world/national-security/trump-administration-confucius-institute-is-arm-of-beijing/2020/08/13/37418da0-dd8a-11ea-b4f1-25b762cddbfb4_story.html.

"Pentagon Barred from Funding Confucius Institutes on American." *The Washington Post*, 2018, accessed May 14 2022, <https://www.washingtonpost.com/news/josh-rogin/wp/2018/08/14/pentagon-barred-from-funding-confucius-institutes-on-american-campuses/>.

- "Waking up to China's Infiltration of American Colleges." *The Washington Post*, 2018, accessed May 14, 2022, https://www.washingtonpost.com/opinions/global-opinions/waking-up-to-chinas-infiltration-of-american-colleges/2018/02/18/99d3bee8-13f7-11e8-9570-29c9830535e5_story.html.
- Sahlins, Marshall. "Confucius Institutes: Academic Malware". *The Asia-Pacific Journal* 12, no. 46 (Nov 16, 2014). <https://apjif.org/2014/12/46/Marshall-Sahlins/4220.html>.
- Siripetch Trisanawadee. "Chinese Cultural Diplomacy Towards Asean Countries: Case Study of Confucius Institutes in Thailand". *Manutsayasat Wichakan* 27, no. 2 (July-December 2020): 416-50.
- Statista.com. "Total Number of Confucius Institutes and Confucius Classrooms Worldwide from 2013 to 2018." C. Textor, 2018. <https://www.statista.com/statistics/879340/china-confucius-institutes-and-confucius-classrooms-worldwide/>.
- Stewart, Devin. *China's Tactics to Influence Japan*. Center for Strategic and International Studies (CSIS) (2020). <http://www.jstor.org/stable/resrep25323.4>.
- Stockholm International Peace Research Institute. "The Top 15 Military Spenders, 2021." April 2022. https://sipri.org/sites/default/files/styles/body_embedded/public/2022-04/top_15_3_charts.jpg?itok=LYEtLGCy.
- The Association's Committee A on Academic Freedom and Tenure. *On Partnerships with Foreign Governments: The Case of Confucius Institutes*. American Association of University Professors (2014). https://www.aaup.org/file/Confucius_Institutes_0.pdf.
- "Confucius Institute U.S. Center Designation as a Foreign Mission." U.S. Department of State, 2020, accessed May 18, 2022, <https://2017-2021.state.gov/confucius-institute-u-s-center-designation-as-a-foreign-mission/index.html>.
- "Secretary Michael R. Pompeo with Tony Katz of the Morning News on WIBC Indianapolis." U.S. Department of State, 2020, accessed May 18, 2022, <https://2017-2021.state.gov/secretary-michael-r-pompeo-with-tony-katz-of-the-morning-news-on-wibc-indianapolis/index.html>.
- U.S. Department of State, U.S. Department of Education. *Letter to Presidents of*

American Institutions of Higher Education and Affiliates, 2020.

———. *Letter to State School: Confucius Classroom* 2020.

United States Government Accountability Office. *China: Agreements Establishing Confucius Institutes at U.S. Universities Are Similar, but Institute Operations Vary*. (Feb 13, 2019). <https://www.gao.gov/assets/gao-19-278.pdf>.

United States. Congress. Senate. Committee on Homeland Security and Governmental Affairs. Permanent Subcommittee on Investigations, Rob Portman, and Tom Carper. *China's Impact on the U.S. Education System: Staff Report Permanent Subcommittee on Investigation United States Senate*. United States Senate (Washington, D.C.: Feb 22, 2019).

<https://www.hsgac.senate.gov/imo/media/doc/PSI%20Report%20China's%20Impact%20on%20the%20US%20Education%20System.pdf>.

"World Military Expenditure Passes \$2 Trillion for First Time." Stockholm International Peace Research Institute, 2022, accessed May 11, 2022, <https://sipri.org/media/press-release/2022/world-military-expenditure-passes-2-trillion-first-time>.

Yujiao Wang. "Confucius Institutes in Thailand: Revealing the Multi-Dimensionality of China's Public Diplomacy." *Journal of the Graduate School of Asia-Pacific Studies*, no. 37 (2019): 99-113. <https://core.ac.uk/reader/286963600>.

"โลกตะวันตกกังวล จีนเสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพอย่างรวดเร็ว." BBC Thai, 2021, accessed May 11, 2022, <https://www.bbc.com/thai/international-59730187>.

กิติมัย ฌณาเคนทร์, พรพิมล จรุงจิตเสถียร. *Soft Power ของจีนในศตวรรษที่ 21*. จุลสารความมั่นคงศึกษา.

Edited by กุลนันทน์ คันธิก. Edited by สุรชาติ บำรุงสุข. Vol. 195, กรุงเทพฯ: สถาบันการข่าวกรองแห่งชาติ, มีนาคม, 2561.

พรยมล อุดมชาติ. การขยายอิทธิพลทางการทหารของจีนในศตวรรษที่ 21. จุลสารความมั่นคงศึกษา. Edited by สุรชาติ บำรุงสุข. Vol. 191, กรุงเทพฯ: สถาบันการข่าวกรองแห่งชาติ, พฤศจิกายน, 2560.

ยุทธฤทธิ์ บุณนาค, ณัฐชนนธ์ ลิ้มบุญสืบสาย, ธนิษฐา สุกกล้า. "การแข่งขันทางเทคโนโลยีระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน: นัยต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและไทย." *วิเทศปริทัศน์* 3/2564 (2564).

https://image.mfa.go.th/mfa/0/4OJCTby7gE/documents/วิเทศปริทัศน์_3-2564_การแข่งขันทางเทคโนโลยี.pdf.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายสุรจักษ์ จิรปัญจวัฒน์
วัน เดือน ปี เกิด	16 ธันวาคม 2525
สถานที่เกิด	บุรีรัมย์
วุฒิการศึกษา	MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION (M.B.A.), MARKETING, STRAYER UNIVERSITY, WASHINGTON, D.C.
ที่อยู่ปัจจุบัน	42/41 ซอยโชคชัยร่วมมิตร แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY